

Краят на американската хегемония бе официално оповестен

Стр. 12

Китай ще модернизира ядрения си арсенал

Стр. 7

Нинова инициира закон за колекторските фирми

Стр. 5

ДУМА®

ЛЕВИЯТ
ВЕСТНИК

Григор
Димитров
започна сезона
с победа

Стр. 16

■ СРЯДА ■ 5 ЯНУАРИ ■ 2022 ГОДИНА/31 ■ БРОЙ 2 (8844)

50 см.

www.duma.bg

НЯКОЛКО ДУМИ

По-богати от държавата

Евгени ГАВРИЛОВ

Ламтежът на банките към печалбата винаги е бил циничен и неизтребим. Той най-добре се усеща от потребителите на банкови услуги чрез таксите и комисионите, с които ги дерат, когато влязат в някой банков клон. Там става ясно, че банките не спират да вдигат таксите си за обслужване на граждани и фирми.

От началото на 2022 г. трезорите масово промениха драстично тарифите си. (Стр. 6) Таксата за теглене от банкомат например вече не е фиксирана, а е процент от сумата. Като се има предвид, че много от работодателите превеждат задължително заплатите по картата, ясно е какво означава това. Особено за работещите бедни.

Банковата статистика отчита, че таксите, събирани за обслужване на гише, годишно се увеличават с над 40 на сто. Преди година за оправдание послужи евродиректива, която принуди банките да намалят драстично таксите, които събират за трансакции в евро за и от страни в ЕС. България бе начело по най-скъпи преводи в рамките на ЕС с такси от 30 до 60 евро за суми до 300 евро. Сега тези такси вече са приравнени към цената на значително по-евтината услуга за вътрешни преводи в левове. Банките с едната ръка дават, но с другата прибират.

Стр. 8

Този път
не води
към храма!

Стр. 10

АКЦЕНТ

Затягат контрола за КОВИД-мерките

В здравното министерство е сформиран пандемичен комитет начело със зам. министър Георги Йорданов. Той ще анализира и координира изпълнението и контрола на противоепидемичните мерки.

Стр. 2

БОЙКО РАШКОВ:

Близо 40% от парите за „Хемус“ са отивали към ГЕРБ

Вътрешният министър не казал всичко на прокуратурата,
за да не докладват на Бойко Борисов

СНИМКА МИХАЕЛА КАТЕРИНСКА

30-40% от парите за „Хемус“ са били насочвани към ГЕРБ, а не към строителството на отделните лотове на магистралата, заяви вътрешният министър Бойко Рашков. Той бе на разпит в прокуратурата, за да даде обяс-

нения по разследването на откраднатите 53 млн. лв. от строежа на магистралата.

Според министъра порочната схема е причината за изграждането на безсмислено сложни съоръжения при управлението на

Бойко Борисов.

“Още през ноември обърнах внимание на колегите, че е тяхна задача да докажат, че парите са получавани от представители на тази политическа партия”, уточни Рашков.

“Нямам доверие на прокуратурата. Ако кажа всичко, тази информация ще отиде директно към Борисов, който може да се окаже темен клиент след време”, подчерта министърът.

Стр. 2

EUR: 1.95583 GBP: 2.33901 USD: 1.73405 CHF: 1.88878

София
максимални
ПРОМЕНЛИВО

15°C

Член на ВСС замесен в схемата със „Златните паспорти“

Вратичките в Закона за българското гражданство го превръщат в схема за печелене на комисиони

Членът на ВСС Боян Новански е замесен в схемата със т. н. „златни паспорти“, свързани с инвестиционно гражданство. Това разкрива разследване на „Медиапул“. Новански гласува за избора на Гешев за главен прокурор, а след това го защита срещу исканото от служебния правосъден министър Янаки Стоилов отстраняване от поста. Запознати твърдят, че минава за един от приближените хора на главния прокурор.

Най-малко петима души от арабски и руски произход са

издали пълномощни в негова полза, докато Новански е бил практикуващ адвокат. Той е бил такъв до 2017 г., когато е избран за член на ВСС по предложение на Волен Сидеров от квотата на „Атака“. Новански заявява пред „Медиапул“, че информацията за участието му в процедурите по даване на инвестиционно гражданство е „напълно невярна“, но отказва да отговаря на въпроси. От сайта уточняват, че участието му като адвокат в издаването на т. нар. „златни паспорти“ е напълно законно, но процедурата е

спорна и непрозрачна, защото трудно може да се проследи има ли реални инвестиции срещу получаването на българско гражданство, колко и какви са те.

България е заплашена с наказателна процедура от ЕК, ако не прекрати възможностите за предоставяне на гражданство срещу инвестиции. Към началото на 2021 г. 98 чужденци са получили „златни паспорти“ от България, след като са декларирали вложения от поне 2 млн. лв. 78 от тях обаче не са направили никакви реални инвестиции, а

са купили държавни ценни книжа, т.е. държавен дълг, които са продали малко след получаване на паспортите.

За промени в законодателството и спиране на практиката със „златните паспорти“ заговори бившият правосъден министър и настоящ конституционен съдия Янаки Стоилов още в първите дни от работата на служебния кабинет. Според него, ако има нарушения при даването на българско гражданство, те са при процедурата по т. нар. инвестиционно гражданство. Следващият служебен ми-

нистер на правосъдието Иван Демерджиев също алармира за проблеми при процедурата. По думите му с изключителна лекота и без нужните проверки на факти и обстоятелства са проверявани инвестициите, срещу които са давани паспортите. Според Демерджиев „престъпната схема“ е започвала с обезпечаване на парите, с които да се направи инвестицията. Той уточнява, че става дума за поставянето на едни пари, понякога виртуални, за няколко дни на едно място, които след това се прибират.

Купуването на тестове за учениците - в прокуратурата

Антикорупционната комисия праща на прокурор всички материали от проверка в Министерството на здравеопазването за четирите процедури за закупуване на бързи антигенни КОВИД-тестове за ученици. КПКОНПИ е открила данни за извършени корупционни престъпления.

Проверката е започнала на 9 декември миналата година от служители на дирекция „Противодействие на корупцията“ по сигнали и по медийни публикации за допуснати сериозни нарушения при избора на изпълнители. Изискани са документи и са снети сведения от министрите на здравеопазването и на образованието. Обяснения са давали и заместник-министри на здравеопазването, включително и Димитър Петров, който бе отстранен от поста си в края на ноември. Самият той изрази съмнение, че е уволнен, защото е поставил въпроса за скъпите тестове и начина им на доставка. Разпитани са още и началникът на кабинета на министъра, председателите и членовете на комисиите за обществените поръчки, на търговските дружества, които са участвали в процедурите.

Проверката е установила, че е направена промяна в условията по процедурите на етап подписване на договор, след като вече е била извършена оценка и класиране на участниците. Установено е, че определени търговски дружества са били толерирани, а доставки са забавени, което е облагодетелствало фирми. Това е довело до ощетяване на бюджета на Министерството на здравеопазването.

СНИМКА БНР

Акции по засаждане на коледни елхи организира сдружение „Зелена Странджа“. Владимир Димитров призова всеки, който има жива елха да се включи в акцията. Организацията обещава да осигури инструменти, професионални съвети и помощ при засаждането. В петък елхички ще се саят в Поморие, а в събота - в бургаския кв. „Меден рудник“

Георги Йорданов оглави пандемичен комитет, затягат контрола на мерките

Министърът на здравеопазването проф. Асена Сербезова сформира пандемичен комитет в здравното министерство. Новата структура ще анализира и координира изпълнението и контрола на въведените в страната противоепидемични мерки. Комитетът ще бъде ръководен от зам.-министъра на здравеопазването доц. Георги Йорданов. В състава му влизат представители на ръководството на МЗ, главният държавен здравен инспектор, представители на РЗИ и на

спешната помощ.

След консултации с ръководствата на експертните съвети по епидемиология, инфекциозни болести и вирусология е решено да продължи активното наблюдение на епидемичната ситуация, в това число с оглед разпространението на варианта Омикрон.

Доц. Ангел Кунчев е готов да предложи актуализация на противоепидемичните мерки. Към настоящия момент не се предвижда въвеждането на допълнителни ограничения, с изключо-

чение на увеличаване контрола по отношение влизаните в страната граждани, уточни той.

Предстои актуализация на заповедта за влизане в страната - лица, които пристигат у нас от страни, попадащи в „червената зона“, освен сертификат за ваксинация или преболеждане, трябва да предоставят и отрицателен резултат от ПСР тест, направен до 72 часа преди влизане в България. В противен случай ще подлежат на 10-дневна карантина.

БОЙКО РАШКОВ:

Близо 40% от парите за...

От стр. 1

“От средствата, които са отделени за строителството на отделни лотове, не всички пари са отивали за самото строителство. Да кажем 50 или 60 млн. лв. или 70-80 млн. лв., толкова, колкото авансово са превеждани на някои от фирмите, представили се за строители, са отделяли между 30-40 процента от тях, които са се насочвали към една политическа партия - ГЕРБ”, повтори Бойко Рашков.

Според него събитията с кухите фирми, свързани със строителството на “Хемус”, са започ-

нали през 2018 г. Става дума за Лот 5 на магистралата.

Рашков подчерта, че прокуратурата не е обръщала внимание на сигналите, които са изпратени към нея.

“До днес нямаме отговор дали са взели решение по документите”, вметна той.

Според него още когато е започнала реализацията и са били задържани повече от 10 лица, е имало достатъчно материали. “Ако прокуратурата е била сериозна, е щяла да внесе няколко мерки за задържане под стража. Материалите дори не са били прочетени”, възмути се вътрешният министър.

*Икономистът Мика Зайкова
за финансите на държавата*

Лидерът на столичните социалисти Калоян Паргов, членове на Изпълнителното бюро на БСП в София, народни представители и общински съветници отбелязаха 144-та годишнина от Освобождението на София с поднасяне на цветя пред Паметника на българските опълченци

Фандъкова не може да се справи с общинските дружества

Столичният кмет Йорданка Фандъкова не успява да се справи с управлението на общинските дружества и затова ще моли за помощ държавата. Вчера самата тя заяви, че ще настоява за среща с премиера Кирил Петков, за да обсъдят по какъв начин могат да бъдат компенсирани всички общински дружества заради цените на енергията. Най-проблемните са финансовите състояния на "Топлофикация София" и "Столичен автотранспорт".

Топлофикационното дружество продава на цени от 47 лева за газ, а купува на 133 лв. за газ, оплака се кметът. Тя призна, че автотранспортът също се намира в затруднена ситуация заради покачващите се цени на енергоизточниците. Повече от новите автобуси са на природен газ и до Нова година загубата само от разликата в цената е била 8 млн. лева. Според Фандъкова е непосилно общината да се справи сама и затова очаква компенсации.

ДУМА припомня, че преди празниците Столичният общински съвет гласува над 3 млн. лева заем за автоtransporta заради просрочени 11 млн. лева задължения.

Идеите на Трифонов за Скопие не срещат подкрепа в коалицията

ПП, БСП и ДБ напомниха, че темата вече
е разписана в споразумението за управление

Не среща подкрепа позицията на Слави Трифонов, че България трябва да обвърже членството на Северна Македония с отпадането на българските визи за САЩ и приемането ни в Шенген. Три от партиите в коалиционното правителство - БСП, "Продължаваме промяната" и "Демократична България", дадоха да се разбере, че не споделят мнението на лидера на "Има такъв народ".

"В споразумението за коа-

лиционно управление между ПП, БСП, ИТН и ДБ е залегнала ясна позиция по отношение на европейската перспектива на Република Северна Македония. Тази тема остава едно от най-големите предизвикателства за България и за правителството в областта на външната и европейската политика", обяви в социалните мрежи зам.-председателят на НС Кристиан Вигенин. Той подчерта, че поддържането на широко политическо съгласие

и единдействието между институциите е ключ към успешното отстояване на българския интерес. "Свиканият от президента КСНС е добра възможност за получаване на актуална информация и споделяне на политически виждания за стъпките напред. Всяка дума има значение, затова разчитам импровизираните изявления на предварителен етап да бъдат сведени до минимум, за да не се създава невярно впечатление за пукнатини в

българската позиция или между коалиционните партньори", заявява социалистът.

Председателят на ПГ "Продължаваме промяната" Андрей Гюров също подчерта, че страната има ясна позиция за отношенията с РСМ. "Имаме стратегия как да се водят разговорите - на много по-интензивно ниво, на по-широка плоскост, а не само в посока историческо минало. И така те да подпомогнат, за да сближим позициите при спазване на Договора за приятелство и добросъседство от 2017 г. Това не работи на международно ниво - да се обвързва едно

решение с друго", каза Гюров в тв участие.

Съпредседателят на "Демократична България" Атанас Атанасов определи думите на Трифонов като "особена ирония". Според него падането на визите за САЩ няма отношение към темата и не бива по този начин да се поставят нещата. Като цяло обаче той не вижда нищо лошо в изказването на Трифонов. "Членството на Северна Македония в ЕС е важна тема за България. Трябва да се отнасяме сериозно към този въпрос и да защитим националните ни интереси. Нека да изпълняваме договорите", каза Атанасов.

4 възстановени и 2 нови организации на БСП в Търновско

Председателят на великотърновските социалисти Михаил Михалев се похвали, че въпреки трудностите и пандемията местното ръководство на БСП е успяло да възстанови основните партийни организации в четири села, които от години не са съществували. Първо е възстановена дейността в Пушево, а през лятото и в най-голямото село Ресен. "Отново през лятото бяха възстановени организа-

циите в село Емен и село Русаля. Тези партийни организации не са имали дейност от години, щастлив съм, че съумяхме да ги възстановим, защото предстоят местни избори и ще разчитаме на всички структури по места. Добър пример за това колко е важно да имаме организации е село Емен. Там през април загубихме изборите. След като възстановихме организацията през лятото, спечелихме всички

вотове до края на годината", заяви Михалев.

Две са новосъздадените организации по интереси във Велико Търново, като в тях членуват основно млади хора. "Бяхме си поставили още по-амбициозни цели, но никой не предпологаше, че ще има три парламентарни вота през годината. През новата година се надяваме да започне така желаната от нас школа за подготовка

на млади партийни кадри. Вярваме, че ще възстановим още от прекратилите дейността си партийни организации", нядяват се социалистите във Велико Търново. От миналата година общинската партийна организация има и собствен сайт. В него бяха разкрити секции с информационен бюлетин, политическа сатира, както и онлайн приемна на председателя и ръководството.

Няма кандидати за безплатен превод на жестов език

Законът е в сила от 11 месеца, но още не работи

Аида ПАНИКЯН

Глухите и сляпо-глухите в България все още не могат да ползват безплатната услуга на жестов преводач, на която имат право по закон. Досега няма постъпили заявления-декларации за осигуряване на безвъзмездна преводаческа услуга на български жестов език за глухи и сляпо-глухи в нито едно териториално поделение на АСП в страната. Това съобщиха за ДУМА от Агенцията за социално подпомагане, където хората могат да заявят нуждата си от преводач. Проверката ни в Агенцията за хо-

рата с увреждания показва, че в Списъка на преводачите на български жестов език не е вписан нито един преводач.

От Съюза на глухите в България поясниха, че самите преводачи не са стимулирани, а трябва да си ангажират цял ден за превод от час-два срещу 10 лева. ДУМА припомня, че според правителствено решение от 1 септември 2021 г. за 1 час превод от и на жестов език се плащат максимум 10 лева. Очакванията бяха от този вид подкрепа в пълен обем да се възползват около 4800 нуждаещи се.

Между 5000 и 6000 са членовете на съюза. Той има 13 поделения в страната и от го-

дини, при необходимост, координаторите им поемат функциите на жестов преводач. Това не се е променило и с влизането в сила на закона.

От Националната асоциация на преводачите на жестов език в България, която обединява професионалните преводачи от и на жестов език в цялата страна, поясниха, че предстои валидиране на удостоверенията, които са получили през годините. Някои от преводачите имат дълга практика, но има и такива, които не практикуват. При валидирането ще бъде направена своеобразна проверка на уменията, знанията, компетентностите на преводачите, които ще

практикуват занапред. Представители на НАПЖЕБ смятат, че най-вероятно предстои приемането на още поднормативни документи, които да урегулират процеса. В асоциацията членуват по-малко от 80 професионални преводачи.

Законът за българския жестов език влезе в сила от 6 февруари 2021 г. и съгласно разпоредбите му глухите и сляпо-глухите имат право на безвъзмездна преводаческа услуга на български жестов език до 120 часа годишно. При обучението си глухите и сляпо-глухите студенти и докторанти, освен осигурения лимит от 120 часа, имат право да ползват допълнителни

преводачески услуги на български жестов език до 60 часа на семестър. Глухите и сляпо-глухите имат право на безвъзмезден превод и при хоспитализиране в болници, центрове за психично здраве, за кожно-венерически заболявания и в комплексните онкологични центрове. Те имат право на услугата и при извършване на процесуално-следствени действия по реда на Закона за МВР. Оказва се обаче, че повече от 11 месеца действа кух закон, който управляващите от ГЕРБ приеха на бърза ръка и тепърва новият екип на МТСП трябва да се справи със създадения от предишната власт проблем.

Гьоков е за отпадане на тавана на пенсиите

До края на 2022 г. таванът на пенсиите ще се обвърже с максималния осигурителен доход, заяви в тв интервю министърът на труда и социалната политика Георги Гьоков. Според него не е нормално да има таван на пенсиите, затова той трябва постепенно да отпадне и всеки пенсионер да получава пенсия според осигурителния си принос, без да има ограничения. Министърът подчерта, че таванът на пенсиите и максималният осигурителен доход трябва да се решат след дискусия с национално представителните организации на синдикатите и работодателите. Гьоков припомни, че

след преизчислението на пенсиите в края на 2021 г. около 34 000 души остават ограничени от новия таван на пенсиите от 1500 лв., което е несправедливо.

Времето за обещания свърши, сега е време за работа, заяви министърът. Той припомни, че от 25 декември 2021 г. всички пенсии бяха преизчислени чрез увеличаване на тежестта на всяка година осигурителен стаж, което води до среден ръст от 12,5% или около 65 лв. на човек. Над 50% от възрастните у нас са на минимална пенсия, по думите му. Министърът подчерта, че КОВИД-добавката от 60 лв. към пенсиите ще продължи

да се плаща до юни включително.

Безработицата е на рекордно ниски нива - 4,6%. Работодателите търсят високо квалифицирани кадри, а има около 40 000 души ниско квалифицирани хора, които, според социалния министър, трябва да влязат на пазара на труда.

Гьоков посочи, че минималната заплата ще се повиши през 2022 г., като новият ѝ размер ще се определи с приемането на държавния бюджет. В дебатите той ще настоява обезщетението за втората година от майчинството да е равно на минималната заплата, без да се обвързва с нейния размер.

Нов варненски квартал без улици и детски площадки

СНИМКА БГНЕС

Пропадането на улица във Ветово е на метър от портите на домовете на хората. Жителите на няколко къщи останаха блокирани в тях

Жителите на новия варненски квартал "Бриз" се оплакаха от лоша инфраструктура, тесни улици, липса на паркоместа и детски площадки. На практика асфалтирани улици в квартала почти липсват, а онези, по които личи настилка, са осеяни с дупки заради тежките строителни машини. Съществуващите пътни артерии са прекалено тесни и автомобилите трудно се разминават.

Обитателите на квартала са основно семейства с малки деца. За тях обаче няма изградени достатъчно детски площадки. Живеещи в квартала са притеснени, че районът е свлачищен, а изграждането на нови кооперации продължава.

От кметството на район "Приморски" заявиха, че за да бъде изпълнен

планът за улична регулация, е необходимо да се отчуждят частни имоти. Заявен е ремонт на седем улици в квартал "Бриз" и, ако разходът бъде одобрен, в бюджета на община Варна ще бъдат предвидени средства за обновяване на инфраструктурата в района.

Спукан водопровод пък срути част от улица във Ветово, Русенска област. Аварията е станала в понеделник, когато водопроводът е подкопал земната маса и е започнало свличането на улицата към по-ниската част на Ветово. Пет къщи са застрашени от събаряне. Група на електроразпределителното дружество укрепва стълб на преносната мрежа, тъй като има опасност и той да пропадне по склона.

ОБЯВА

ОБЩНСКИ СЪВЕТ-КНЕЖА

5835 гр. Кнежа, ул. „Марин Боев“ № 69, тел. 09132/7662, факс 09132/7007, e-mail: savet.kneja@knezha.bg

На основание Решение № 463 по Протокол № 43 от 22.12.2021 г. на ОбС - Кнежа се удължава срокът за подаване на заявленията за участие в конкурс за възлагане на управлението на „МБАЛ - Кнежа“ ЕООД с 15 (петнадесет) календарни дни, считано от датата на публикуване на обявата.

Конкурсът се провежда при същите условия, обявени на 19.11.2021 г. във в. „Дума“, брой 223 (8818), стр. 12.

Нинова инициира Закон за колекторските фирми

Основни акценти в проекта ще бъдат ясни правила и защита на гражданите

Вицепремиерът и министър на икономиката и индустрията Корнелия Нинова иницира експертен съвет на управляващата коалиция за създаване на Закон за колекторските фирми.

Целта на работната среща е да бъде обсъден и изготвен проект на Закон за статута и механизмите на работа на търговските дружества, извършващи дейности по събиране на вземания по потребителските договори (т.нар. колекторски фирми), съобщава сайтът bsp.bg.

Идеята на министър Нинова, е да се регламентира колекторската дейност. Основни акценти към проекта на закона ще бъдат: ясни правила, ред, защита правата на гражданите и отделяне на извършващите коректно своя-

СНИМКА БСП

та дейност колекторски фирми от такива, които действат на ръба на закона.

В чл.4, ал.1 от Сътрудничеството между Коалиционните партньори е заложено те да образуват до 18 експертни съвети с консултативен характер, като тяхната структура следва темите и политиките от дневния ред на съответната работна среща. Работните срещи се провеждат най-мал-

кото веднъж месечно, като могат да бъдат по график или по искане на коалиционен партньор в удобно за всички време и място на територията на София. Поканата за експертен съвет е за 6 януари 2022 г. от 14:00 ч. в сградата на Народното събрание.

Закон за колекторските фирми все още няма, въпреки че проект за такъв е внасян през годините. Той предвиж-

даше да се прекрати безконтролният тормоз от колекторските фирми над гражданите, да се забрани натискът над гражданите и да се изсветли работата на колекторите.

Текстовете предвиждаха само дружества, вписани в специален единен регистър към министъра на икономиката, да имат право да събират вземания от потребители. Контролът върху фирмите трябва-

ше да се извършва от Комисията за защита на потребителите, министъра на икономиката, а когато задълженията са по кредити - от Българската народна банка.

Въвеждаше се и забрана "колекторските фирми да използват тормоз, принуда, заплахи, обиди или физическо насилие, за да принуждават длъжниците да изплащат задълженията си". Имаше и забрана да се притесняват гражданите на работните им места и в дома им, както и да поставят съобщения за дълга на обществени места.

"Когато търсят длъжника, те щяха да имат право да го правят само писмено или по телефон, не по-често от интервал от два работни дни. Забранява се и звъненето през почивните дни и между 20:00 и 7:00 часа", предвиждаше законопроектът. Текстовете предвиждаха още колекторска фирма, която системно нарушава правилата, да бъде заличавана от регистъра и дейността по събиране на вземания да бъде прекратена. За нарушения, извършени от дружества за събиране на вземания, санкциите да са 5% от оборота, но не по-малко от 5000 лв. за всеки отделен случай.

ББР подпомага с 60 млн. лв. туризма

60 млн. лв. кредитна линия предоставя Българската банка за развитие за микро-, малки, средни и стартиращи предприятия в ресторантьорския и хотелиерския сектор в помощ срещу последствията от ковид кризата.

Меморандумът с ББР беше подписан вчера от министърът на туризма Христо Проданов и министърът на иновациите Даниел Лорер. От страна на ББР документа подписа Владимир Георгиев и Живко Тодоров.

Банката ще предостави кредитни линии до 500 хил. лв. за дружества с персонал до 49 души и до 750 хил. лв. за тези с пер-

СНИМКА МИХАЕЛА КАТЕРИНСКА

Министърът на туризма Христо Проданов (вляво) и изпълнителният директор на ББР Владимир Георгиев при подписването на меморандума

сонал до 249 души. Възможни са и овърдрафт кредити до 250 хил. лв.

За тях срокът е 60 месеца, а за стандартен кредит за оборотни средства

- 48 месеца. За ресторантьори се дава и гратисен период от 12 месеца, а за хотелиери - от 18. Има възможност и за финансиране на дружества с просрочени задължения до 90 дни.

Министър Проданов поздрави ББР за това, че се е върнала към основната си дейност. По думите му този инструмент се е обсъждал още по време на коалиционните преговори, включително и с туристическия бранш.

"Това е новото лице на ББР, започваме новата година с ярък пример каква ще бъде банката оттук нататък", заяви министър Лорер. Той обеща, че ще има подобни инструменти и за други сектори, като земеделието, например.

Бюджет 2022 готов до средата на януари

"До края на януари правителството ще внесе в парламента проектобюджета за 2022 г., като преди това в средата на месеца той ще бъде предложен за обществено обсъждане", обяви на бифинг вицепремиерът и финансов министър Асен Василев.

Според Василев 2021 година завършва с бюджетен дефицит от 3%, което с 0,6% по-малко от предвидения в актуализацията на годишния финансов план на държавата. Резултатът е с почти 1% по-малко от предвидения в оригиналния бюджет на 2021 г. "Това се дължи основно на по-високи приходи", обясни Василев. За 2021 г. имаме със 7,9 млрд. лв. по-високи приходи от консолидираната фискална програма от приходите, реализирани през 2020 г.

Финансовият министър посъветва индустрията да работи в събота и неделя, за да може "по-оптимално да използва енергията". По думите му, ако фирмите работят събота и неделя и избяг-

Асен Василев.

ват най-пиковите дни в седмицата, ще спестят от високите енергийни цени.

В бюджета ще бъдат заложили сравнително малко приоритети, защото отделните министерства все още не са готови с тях.

Според договорката между партиите в средата на годината ще се направи актуализация на бюджета, където да бъдат заложили всички политики за 2022 г., както за 2023 г. и 2024 г., припомни Василев. Той добави, че правителството предвижда изцяло нов модел на пенсионната система до 2030 г. Все още не ясно какъв размер на минималната работна заплата ще остане в разчетите за 2022 г. Последната дискутирана сума е 700 лв.

„Булгаргаз“ очаква по-евтин газ

"Булгаргаз" ще предложи поевтиняване с 32 процента на природния газ през февруари, ако цените на европейските пазари се запазят на настоящите си нива, съобщиха от държавния газов доставчик вчера.

Дружеството по закон трябва на 10 число всеки месец да внася в Комисията за енергийно и водно регулиране (КЕВР) заявление за утвърждаване на цените си на вътрешния пазар за следващия месец. То обаче задължително се коригира на първо число, когато трябва да влезе в сила, за да се отрази в тарифите движението цените на европейските газови борси за целия месец, на чиято база се формира окончателната цена за месеца.

Така например миналия месец "Булгаргаз" внесе

на 10-то число заявление за 14 на сто повишение, но в средата на декември газовите борси полудяха и регистрираха цени над 2050 долара за 1000 куб. м. Едва в последните дни на декември цените паднаха, но дружеството поиска 30 процента поскъпване от януари и го получи, което доведе до критики от страна на премиера Кирил Петков. Те бяха насочени към енергийния регулатор, че е позволил повишението. Решението на КЕВР провокира Петков да обяви, че ще бъдат сменени членовете с изтекъл мандат. Сред тях е и председателят Иван Иванов, чийто мандат изтече през април 2020 г., но по закон той е длъжен да остане на поста докато бъде избран нов шеф.

Банките ни сурвакаха с по-високи такси

Само за 11 месеца на 2021 г. те са спечелили над 1,3 млрд. лв. от тях

С нови, по-високи такси ще ни сурвакат част банките от Нова година. Други вече сториха това през декември. Финансовите институции продължават да вдигат цените на най-използваните от гражданите услуги като разкриване на банкови сметки, внасяне и теглене на пари, преводи и използване на банкови карти. По този начин в последните години таксите, които банките събират от клиентите си, се превърнаха във все по-значим приходоизточник за тях на фона на падащите лихви по кредитите. Така дори и в коронакризата, когато много хора и фирми загубиха работата и бизнеса си, банките бележат впечатляващ ръст на печалбите си - за тази година печалбата на банковата система се е увеличила с близо 50% спрямо миналата година. Досега банките вдигаха предимно таксите за парите в брой - за внасяне и теглене, както и за преводите. Затова много клиенти на трезорите започнаха да използват повече техните онлайн услуги. Сега обаче някои банки започват да повишават и тарифите си за онлайн услуги.

Уникредит Булбанк

Най-много промени от началото на 2022 г. прави Уникредит Булбанк. От днес банката повишава редица такси за използване на банкомати. Таксата за теглене от банкомат на същата банка се увеличава от 30 ст. на 0,16% от сумата, но не по-малко от 30 ст. Така, ако човек изтегли 1000 лв., ще плати такса от 1,60 лв., при 30 ст. досега. Първо Банка ДСК въведе такса за теглене от банкомат, която не е фиксирана, а зависи от изтеглената сума. Сега

това прави и Уникредит Булбанк. Заради по-високите лимити по новите банкови карти и високите такси много хора започнаха да теглят наведнъж по-големи суми. С новите условия обаче при теглене на по-големи суми и таксата става по-голяма.

За теглене с дебитна карта на Уникредит Булбанк от банкомат на друга банка таксата става от 1,50 лв. на 0,2% от сумата, но не по-малко от 1,50 лв. Така, ако изтеглите 1000 лв., ще платите 2 лв. такса. Банката вдига и таксата за преиздаване на ПИН код на дебитните карти от 3 лв. на 5 лв. Таксата за използване на картите на Уникредит Булбанк в системата за онлайн плащания ePay.bg нараства от 20 ст. на 50 ст. За картите Visa, за които досега тези плащания са били безплатни, също се въвежда такса от 50 ст. Банката повишава и таксите за справка през банкомат за салдото по дебитна или кредитна карта - от

сегашните 50 ст. на 1 лев. За справка през банкомат за последните 5 трансакции таксата също ще бъде удвоена - от 50 ст. на 1 лев.

Уникредит Булбанк вдига и такси за внасяне и теглене на пари на гише в офис на банката. За теглене на суми до 2000 лв. таксата нараства от 6 лв. на 0,5%, но не по-малко от 6 лв. Така, за да изтеглите 2000 лв., ще платите 10 лв. При автоматично плащане на сметки за вода, ток и парно чрез директен дебит таксата се увеличава от 2 лв. на 3 лв., ако и двете сметки са в Уникредит Булбанк, и от 5 лв. на 6 лв., ако парите трябва да отидат по сметка в друга банка.

Банката намалява прага, при който за съхранение на по-големи суми събира такса от клиентите си. Такса за съхранение ще плащат гражданите, ако имат над 200 хил. лв. в Уникредит Булбанк. В момента такса има за хората, които имат по разплащател-

ни и спестовни сметки в банката общо над 400 хил. лв. От 5 януари 2022 г. годишна такса в размер на 0,7% ще се плаща за превишението на средствата на един клиент над 200 хил. лв.

Банка ДСК

Нови такси от 1 януари въведе и Банка ДСК. За внасяне на пари по дебитни и кредитни карти чрез банкомат от граждани банката въвежда нова такса в размер на 20 ст. За внасяне на пари чрез банкомат по фирмени карти таксата ще бъде 0,10% от сумата, но не по-малко от 1 лв. Банката въвежда и нова такса за теглене на пенсиите. От 1 януари за теглене на пари от сметка, в която НОИ превежда пенсия, се прилага стандартната такса за теглене от банкомат на банката, която е 0,15% от сумата, но не по-малко от 30 ст.

ЦКБ

Няколко поредни увеличения на таксите през 2022 г. са подготвени за клиентите на ЦКБ. От 4 януари влезе в сила нова месечна такса за обслужване на разплащателна сметка на граждани без дебитна карта към нея. Тя става 3,80 лв. при 3,50 лв. в момента. Таксата за обслужване на спестовни сметки пък нараства от 1,50 лв. на 2 лв. Ако човек иска да изтегли от 100 лв. до 2000 лв. от разплащателната си сметка в ЦКБ, ще трябва да плати такса от 4 лв. при 3,50 лв. сега. За по-големи суми таксата става 0,5% при 0,4% в момента. Така, ако човек иска да изтегли 10 хил. лв. в брой, ще трябва да плати на банката 50 лв. Ако бизнес клиент на банката реши да внесе пари по

сметката си, ще плати такса от 0,25% при 0,2% сега. От 26 януари ЦКБ повишава таксата за теглене от банкомат на друга банка от 1,30 лв. на 1,50 лв., като това важи за граждани и за бизнес клиенти. Повече промени влизат в сила от 10 февруари. От тази дата таксата за обслужване на спестовни сметки става 2,50 лв. Вдигат и таксите за банкови преводи. Въвеждат и нова такса за получаване на средства в левове или евро от страна от ЕС в размер на 5 евро. Ако човек получи превод от страна извън ЕС или от страна от общността, но във валута различна от евро, таксата ще бъде 40 евро.

Алианц България

В началото на декември Алианц България значително увеличи тарифата си за граждани. Например, таксата за обслужване на разплащателна сметка без издадена дебитна карта към нея скочи от 2,20 на 4 лв. на месец. Безплатното доскоро внасяне на пари в брой на гише вече струва 1 лв., ако сумата е до 3000 лв. При внасяне на по-големи суми таксата се вдига на 0,1% до 0,5%. Тегленето на пари на каса поскъпна от 3 лв. на 4,50. Алианц Банк единствена официално е въвела отрицателни лихви за големите спестители, без да го прикрива с "такса съхранение". До 1 декември минусови лихви имаше за сметките над 1 млн. лв. Сега прагът е свален на 500 хил. лв. За клиенти със суми между 500 хил. и 1 млн. лв. лихвата е -0,25%, а за хора със суми между 3 млн. лв. и 10 млн. лв. е -0,55%. За по-големи суми достига до минус 1,2%.

Първа инвестиционна банка

От началото на февруари Първа инвестиционна банка също въвежда значителни промени в тарифата си. Поскъпва откриването на банкова сметка в офис - от 2,50 на 5 лв., а месечното обслужване се вдига от 3,90 на 4 лв. Поскъпва и банковият пакет "Моят избор" от 5,90 лв. на 7,90 лв. месечно. Таксата за внасяне на пари в брой се вдига от 1 лев на 1,50 лв. за суми до 3000 лв. Поскъпват преводите между сметки както в самата банка, така и към други банки.

Също от началото на февруари клиентите на ПИБ със спестявания над 200 000 лв. вече ще бъдат "обложени" с 0,7% годишна такса. В момента тази "наказателна" такса е за спестителите с над 400 000 лв. Оттогава поскъпва ползването на дебитна карта на ПИБ. При всяко теглене на по-големи суми от банкомат на ПИБ вече ще се начисляват 0,1%, но не по-малко от сегашните 0,30 лв. При теглене от АТМ на друга банка таксата ще е 0,2%, но не по-малко от сегашните 1,50 лв. За справка за наличност по картата ще се начисляват 0,50 лв.

Трезорите отново с огромни печалби

Печалбата на банките у нас се върна на нивата отпреди пандемията. По данни на БНБ в края на ноември положителният финансов резултат на банковата система надхвърля 1,3 млрд. лв., а това е с 53% повече от същия период на миналата година. През 2020 г. банките реализираха по-малка печалба в сравнение с предни години заради негативните последици от ковидкризата върху редица бизнеси и домакинства. Тогавашните банки заделеха и по-големи резерви в очакване на ръст на лошите кредити, беше наложен и временният мораториум върху издължаването на най-пострадалите кредитополучатели - граждани и фирми. Според последните данни на Централната банка търговските банки значително са увеличили пстъпленията си от такси и комисиони. За единадесетте месеца на 2021 г. те са събрали от граждани и фирми 1,338 млрд. лв. Това е с 220 млн. лв. повече отпреди година. През изминалата вече 2021 г. увеличение има и на отпуснатите кредити. Кредитният портфейл на банките се увеличава с 809 млн. лв. (1,1%) до 75,3 млрд. лв. към края на ноември. Нарастват кредитите за нефинансови предприятия (с 426 млн. лв., 1,1%), за домакинства (с 301 млн. лв., 1%) и за други финансови предприятия (с 81 млн. лв., 1,6%).

СНИМКИ БГНЕС

Започна разчистването на последиците от избухналия през септември вулкан на испанския остров Ла Палма. След три месеца вулканична активност десетки къщи са останали затрупани под изхвърлената от “Кумбре виеха” пепел

Китай ще модернизира ядрения си арсенал

Успоредно с това нарастват и глобалните опасения от последиците

Китай ще продължи да “модернизира” своя ядрен арсенал и призова Съединените щати и Русия да намалят запасите си, ден след като световните сили обещаха да работят за намаляването на тези оръжия, предадоха световните агенции. Пекин защити своята политика за ядрени оръжия и каза, че Русия и САЩ - най-големите ядрени сили в света - трябва да направят първия ход за разоръжаване.

“САЩ и Русия все още притежават 90 процента от ядрените бойни глави на Земята”, заяви Фу Конг, ге-

нерален директор на отдела за контрол на въоръженията в китайското външно министерство. “Те трябва да намалят ядрения си арсенал по необратим и правно обвързващ начин. Китай винаги е приемал политиката да не атакува пръв и ние поддържаме ядрените си способности на минималното ниво, необходимо за нашата национална сигурност. Китай ще продължи да модернизира своя ядрен арсенал по въпроси, свързани с надеждността и безопасността”, допълни той.

В съвместно изявление, оставящо настрана напре-

жението между Запада и Изтока, САЩ, Китай, Русия, Великобритания и Франция потвърдиха целта си за създаване на свят без атомни оръжия и избягване на ядрен конфликт. Петте ядрени сили се ангажираха с пълно бъдещо разоръжаване от атомни оръжия, които са били използвани само в конфликт при американските бомбардировки над Япония в края на Втората световна война.

Сред западните страни има нарастващи опасения относно военната модернизация на Китай, особено

след като въоръжените му сили миналата година обявиха, че са разработили хиперзвукова ракета, която може да лети пет пъти по-бързо спрямо скоростта на звука. Съединените щати също така заявиха, че Китай разширява ядрения си арсенал със 700 бойни глави до 2027 г. и вероятно с още 1000 до 2030 г.

Връзките между Пекин и Вашингтон бяха обтегнати поради редица въпроси, включително намеренията на Китай да обедини отново независимо управлявания Тайван - със сила, ако е необходимо.

САЩ с над 1 милион случая на коронавирус за ден

През последните 24 часа здравните специалисти в САЩ са регистрирали над 1 милион случая на коронавирус, тъй като Омикрон се разпространява там все повече. Това е най-големият брой заразени за ден от началото на пандемията, сочат данните на университета “Джонс Хопкинс”, който извършва преброяването въз основа на данните на федералните и местните власти. Има вероятност публикуваните данни да не отразяват реалната ситуация, тъй като много американци се изследват у дома и не съобщават резултатите на водещите статистически агенции, отбелязва “Блумбърг”.

Откриха нов вариант на вируса в Южна Франция, съобщава електронната версия на австрийския вестник Неуте. Неизвестният щам е идентифициран при пътници, завърнали се от Камерун. Тестовите разкриват при всички заразени “нетипична комбинация от мутации”, пише изданието. Новата версия B.1.640.2 е открита от лекарите в Марсилия и има 46 мутации. Нивото ѝ на заплахата или инфекциозност е неизвестно.

Естония: Русия е заплахата за Европа

Естонският министър на отбраната Кале Лаанет каза, че сигурността на европейския континент е застрашена заради “източния съсед на ЕС”. “Русия представлява опасност за целия европейски континент”, заяви той на церемония в памет на загиналите във войната за независимост и в чест на 102-рата годишнина от сключването на примирието между Република Естония и Русия.

Според естонския министър на отбраната тази “източна съседка” на Европейския съюз не иска да живее самостоятелно и не позволява на другите да живеят в мир и демокрация. “Другите държави за нея са просто територии, които са ценни за завладяване”, каза Лаанет. Но отбеляза, че прибалтийската държава има силни съюзници, така че няма да ѝ се налага да се защитава сама при евентуален конфликт.

На 6 януари Москва ще бъде домакин на среща в “нормандския формат”, където украинската криза ще се обсъжда без представители на Киев.

НАКРАТКО

Среща НАТО-Русия на 12 януари

Генералният секретар на НАТО Йенс Столтенберг насрочи специална среща на посланиците на съюзниците с висши руски представители за 12 януари. Заседанието ще се състои в Брюксел, след като представители на САЩ и Русия проведат разговори по въпросите на сигурността на 10 януари в Женева.

Атенатат срещу президента на Хаити

Въоръжени лица неуспешно се опитаха да убият и. д. президент на Хаити Ариел Анри по време на събитие в събота, посветено на независимостта на карибската държава. След убийството на предишния държавен глава Жовенел Мойс през юли влиянието на бандите в някои части на страната се засилва. Полицията, която нарече нападението “дело на въоръжени групи”, не може да потвърди веднага броя на жертвите.

Рюте отново ще е премиер на Нидерландия

Новото правителство на Нидерландия начело с Марк Рюте набляга на социалната политика. За четвъртия си мандат либералният премиер трябваше да приеме исканията на своите партньори, по-специално на социаллибералната партия D66, коментира в. “Льо Монд”. Но така 54-годишният Рюте ще счупи всички рекорди за политическо дълголетие в Нидерландия, след като е министър-председател от 2010 г.

Болсонаро влезе в болница

Президентът на Бразилия Жаир Болсонаро бе приет болница в Сао Пауло. Хоспитализацията на държавния глава е потвърдена от хирург, работник в лечебното заведение. Според информацията на ND TV, вероятната диагноза е чревна непроходимост. През юли миналата година Болсонаро бе хоспитализиран с болки в корема. Две години по-рано - през септември 2018 г., той бе ранен с нож в корема по време предизборен митинг, след което претърпя две спешни операции.

Съд в САЩ призна за виновни за измама Елизабет Холмс и членове на нейното семейство. Ръководената от тях компания се смяташе за много перспективна и привлече милиарди инвестиции, включително от някои от най-богатите в света. Впоследствие се оказа, че зад големите обещания не стои реален продукт

АНАТОЛИЙ СТАНКУЛОВ

По-богати...

От стр. 1

Иначе няма как да се обясни например фактът, че обслужването на отпусканите безлихвени заеми посъпна с 20 лв. на месец.

Традиционно стана и оправданието на банките, че чрез таксите и комисионите се опитват да компенсират приходите си от безпрецедентно ниските лихви по кредитите. Преди време излезе и специален секторен

анализ на антимонополната комисия. Очаквано, като се знае опитът на КЗК с горивата например, тя не откри никакви съществени нарушения на конкуренцията на банковия пазар. Въпреки че таксите по сметки на различните банки са се повишили в последните години и са близки по размер, това се дължаело на "регулаторни изисквания и обективни обстоятелства и няма съмнение за съглаша-

телство".

От анализа на КЗК стана ясно, че средната такса за откриване на сметка се е покачила от 2,17 лв. през 2016 г. на 2,61 лв. през 2019 г. Поддържането на разплащателна сметка пък е посъпнало от 2 лв. на средно 2,44 лв. към юни 2019 г.

Фактическата информация от анализа вече не е актуална, защото има нещо, в което финансови институции като банките са виртуози, то

е да ловят риба в мътни води. А КОВИД-19 доста ги размъти.

Очевидно в тази обстановка, която е от две години, банките се справят добре. Статистиката е красноречива в това отношение. Те вече възстановиха печалбите си от предпандемичните години. Освен това банките вече имат активи от 130,6 млрд. лв. и така стават по-богати от държавата, защото произвежданият БВП е също почти толкова.

Въглеродна немотия

Юри МИХАЛКОВ

Франция предлага въвеждането на "въглероден данък" на границите на ЕС за внесени продукти извън общността. Приумицата ще удари както бюджетите на страните-членки, така и джобовете на техните граждани. Засега не е ясно дали ще бъде засегнат вносът на чисто енергийни суровини като нефт, газ, ди-

зел, електричество, както и други продукти с участието на тези суровини.

В 27-членния ЕС чисто вътрешни или негранични са само пет страни - Австрия, Дания, Чехия, Словакия, Словения. Някои от граничните държави могат да бъдат и негранични, зависи откъде в ЕС влиза "въглеродният продукт". В тази категория попадаме и ние. Влизащият у нас газ от Русия през Турция ни прави гранична държава, но ако в бъдеще газът влезе у нас през Гърция, ставаме негранична държава.

Щом ще облагаме руския газ през "Турски поток" с новия данък, логично е цената да бъде вдигната както от

Русия, така и от транзитора Турция. Ако сега КЕВР лепна цена от 133,41 лв./МВтч за горивото, дали заради "въглеродния данък" тя няма да скочи идните години до 300-400 лева? Цените на другите горива също няма да крокуват, да не говорим, че ще цъфне и спекулата, която у нас не е забранена. Оттук по веригата ще литнат и цените на потребителските кошници. Ситуацията като нищо ще стане революционна, дори и за търпеливия българин, да не говорим за бунтарите французи, унгарци, поляци и гърци.

Да допуснем, че еврокритите в Брюксел измислят и компенсаторен механизъм, при който вътрешните страни да

поемат немалък дял от финансовите щети на граничните си "събратя". България обаче може да бъде двойно ошетената - да плаща повече за "въглеродния внос" едновременно като гранична и като негранична държава.

Дали новият данък ще покрие както нашите, така и разходите на другите страни от ЕС? Дали приходите от него ще останат само у нас или ще бъдат разхвърляни "солидарно" към по-богатите държави от ЕС? И няма ли да бъдат "диверсифицирани" в определени джобове?

Изобщо правителството ни ще трябва здравата да "наточи" експертизата си при обсъждането на френската инициатива.

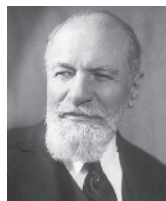
1592 - РАЖДА СЕ ШАХ ДЖАХАН, ИМПЕРАТОР НА ВЕЛИКИТЕ МОГОЛИ (УМИРА 1666 Г.).

Става известен като създател на едно от чудесата в света - Тадж Махал. Разположеният в гр. Агра, Индия, мавзолей е смятан за най-бляскавия паметник на моголската архитектура, изграден в стил, съчетаващ ислямски, индийски и персийски елементи. Построен е от Шах Джахан в памет на любимата му съпруга Мумтаз Махал. През 1983 г. е включен в Списъка на световното наследство на ЮНЕСКО.

1849 - РАЖДА СЕ ВАСИЛИЙ НЕМИРОВИЧ-ДАНЧЕНКО, РУСКИ ПИСАТЕЛ (УМИРА 1936 Г.).

Участник в Руско-турската война (1877-1878) като военен кореспондент на в. "Новое время" в България. Участва във военните действия при Плевен, Ловеч, връх Шипка, в похода на ген. Гурко към София и др. Защитник на българската национална кауза. След края на войната остава в Княжество България и в отделна книга описва възобновяването на българската държава в първите години след Освобождението.

1855 - РАЖДА СЕ КИНГ КЕМП ЖИЛЕТ, АМЕРИКАНСКИ ИЗОБРЕТАТЕЛ (УМИРА 1932 Г.).

Първият производител на самобръсначки. Идеята му хрумва в едно ранно утро на 1895 г., когато вижда брадясалото си лице в огледалото и се сблъсква с тъпия бръснач. Необходими били 11 години и 25 000 долара, преди изобретението да му донесе слава и пари. Първите бръснари едновременно се появяват на пазара през 1903 г. На 77 години, малко преди да почине, Жилет скромно отбелязал: "От всички велики изобретения моят бръснач е най-великата дреболия."

1916 - РАЖДА СЕ ДОБРИ ДЖУРОВ, АРМЕЙСКИ ГЕНЕРАЛ, ПОЛИТИК (УМИРА 2002 Г.).

Завършил Военна академия "Фрунзе" в СССР. Член на РМС, а след това - на БКП. През 1942 г. е интерниран от правителството на Богдан Филев в лагера Кръсто поле. Избягва оттам и оглавява партизанска бригада "Чавдар". След 9 септември 1944 г. служи в БА, където заема различни командни длъжности. Министър на народната отбрана (1962-1990). Народен представител в няколко парламента, включително в VII ВНС.

1936 - РАЖДА СЕ ЖУЛИЕТА ШИШМАНОВА, ТРЕНЬОР ПО ХУДОЖЕСТВЕНА ГИМНАСТИКА (УМИРА 1978 Г.).

Става всепризната с възпитаничките си Мария Гигова, Нешка Робева, Румяна Стефанова и Красимира Филипова. На Световното първенство в Копенхаген (1967) Шишманова със своята възпитаничка Мария Гигова печели първия златен медал (на обръч) за България. Загива в самолетна катастрофа. На нейно име има международен турнир.

1970 - УМИРА МАКС БОРН, НЕМСКИ ФИЗИК (Р. 1882 Г.).

Носител на Нобелова награда за физика за 1954 г. Смятан за един от основателите на квантовата механика и създател (заедно с Лауе) на теорията на кристалната решетка. Бил е професор във Франкфурт на Майн, Гьотинген, Кеймбридж и Единбург. Негова внучка е известната актриса и певица Оливия Нютън-Джон.

Когато „всеки сам си преценя“

Разнопосочни послания и експерименти с антивирусните мерки объркват хората и намаляват доверието им във ваксините

СНИМКА МИХАЕЛА КАТЕРИНСКА

Когато всеки сам си преценя - тази неволно изтървана фраза от бившия служебен министър на здравеопазването Стойчо Кацаров като че ли с право бе записана като българската реплика на годината. Изречена по конкретен повод, свързан с ниската ваксинация у нас и високата смъртност, тя предизвика немало размисли и полемика. В същото време разнопосочните сигнали и препоръки от авторитетни институции и личности продължават с пълна сила, което води до тотално объркване на хората и те с право си казват, че вече не знаят на кого и на какво да вярват.

СЗО: пандемията може да приключи тази година

Вярвате ли? Защото именно СЗО на няколко пъти си смени мнението по ключови въпроси, свързани с вируса и борбата с него, и вече не изглежда като меродавен фактор от последна инстанция. Твърденията на представители на организацията също се разминават, особено след появата на новия щам Омикрон, за който хем се твърди, че се кара по-леко, хем, че ще натовари здравните системи. В такава нелепа ситуация наистина всяка страна взе сама да си „преценя“ как да постъпва. Великобритания например, която дни наред отчита рекорди от над 160-180 хиляди новозаразени на ден, изненадващо реши, че няма да налага нови ограничения. Мерките смекчават във Франция и Нидерландия, в Гърция пък ги затягат.

Американски експерти са на мнение, че броят на случаите на К-19 вече не трябва да се използва като критерий за

■ Валентин ГЕОРГИЕВ

противоепидемичните мерки, тъй като омикрон е по-лек, но много по-заразен от предишни варианти. В страните, където той вече е доминиращ, новата вълна е с размерите на цунами, но натискът върху болниците не бил толкова голям, въпреки че се върна до нивата от началото на ваксинацията.

Социологът Андрей Райчев смята, че СЗО трябва да се закрие и преоснове: „Тя даде три съвета - локдаун, маски и ваксиниране - и трите фалираха. Какво правите, когато един лекар три пъти ви постави грешна диагноза? Търсите друг лекар. Тези мерки нанесоха вреда, защото човечеството живее в страх и ужас. Трябва да прекратим тази извънредна обстановка, защото тя не е извънредна - това е положението, ще преболедем този грип. Трябва да го приемем и да предупредим хората от третата възраст да се пазят и ваксинират, но не да ги задължаваме. Трябва да предефинираме отношението си към тази болест (Covid-19) и да разберем, че тя се е случила“.

Да припомним ли как беше в началото? Причината, поради която ни затвориха, наложиха ни маски, дистанции, сертификати и останалите унижителни мерки като ко-

ридори за възрастните, лепенки по пейките, еднопосочно движение по магазини и пазари, глобите за разходки в парковете, бетонните колони на пътищата, КПП-тата и всички останали ограничения, беше „ЗА ДА НЕ ПРЕТОВАРИМ ЗДРАВНАТА СИСТЕМА“! После дойдоха ваксините и ни убеждаваха, че ако постигнем 70-75% покритие, ще сме преборили вируса.

Сега обаче се оказа, че напълно ваксиниран е този не с две, а с три дози, а някъде слагат и четвърта! Гърми се, че предстои последната вълна. Та логично е да се запитаме как по-точно го разбраха?! Като гледам, и прогнозите за 4-5-6-та доза са на път да се случат. Промяна на сроковете пък прави задължителни тези дози, което противоречи на първоначалния замисъл, че да си ваксиниран означава две дози! Отначало за т.нар. бустери се препоръчваше да ми-

нат поне 6 месеца, а сега станаха 3. На какво научно основание дойде това решение на здравните ни власти? Сега пък се заговори, че преболедалите с КОВИД получават много по-добра защита от ваксинираните. И да не си антиваксър и конспиратор, зорлем ще те направят такъв с тези експериментални

правила, които се менят толкова често

В същото време страни със 70-80% ваксинирани са въвели отново маски навън и още купища забрани, все едно се връщаме в началото на пандемията! Когато се казва 70-80% ваксинирани, това означава над 90% от пълнолетното население. Децата не са проблем и са в групата от населението без ваксина, та обяснението в страните с масова ваксина, че има още много неваксинирани възрастни, издиша напълно. А и не е ли необяснимо как цялата водеща световна наука вече две години работи за справяне с КОВИД, а ни се обяснява, че още не са изяснени дори структурата и произходът на вируса, затова тепърва ще се създават лекарства, които ще са ефективни при заболелите пациенти. Ваксините в най-добрия случай предпазват, те не лекуват. На този фон едни лекари ти казват да пиеш антибиотици, ако се разболееш, други напротив - твърдят, че антибиотиците не помагат, но пък отслабват имунната система. На кого да вярва човек?

Един добър учител не ти спуска информация, ами ти демонстрира метода си. В случая - при наистина ниската

смъртност при ваксинираните, която всеки може да провери,

възникват други основателни въпроси и съмнения

Защо Западна Европа затваря, като например Франция е с над 90% покритие от две дози? Обясниха ни, че ваксината не гарантира, че няма да се заразиш или да пренесеш зараза, само ограничава тежките случаи и смъртността. Но ако при 90% покритие няма никаква ефективност относно разпространението, защо да се въвежда принудителна ваксинация? Защо се измисли и децата да бъдат имунизирани? Каква е връзката със сертификатите и защо вече имунизирани трябва да се ваксинират сега наново, за да подновяват сертификата си? Не изглежда ли абсурдно при 80-90% сертифицирани положението да е очевидно по-лошо от страна с 25% като нашата, по най-оптимистични изчисления?

Завидна вяра имат хората, които отказват да помислят по едно от тези неща. А нека сметнем и най-простите проценти - онзи ден 77% от новите заразени у нас не бяха ваксинирани, тоест 23% са ваксинираните. Същият ден 14% от влезлите в болница и 6% от починалите също се оказва ваксинирани. Очевидно нещо куца в разясняването на мерките сред населението, щом хората, като четат тези данни, казват: „Все едно дали си имунизиран, пак си отиваш“.

Дали наистина и доколко става дума само за фалшиви сертификати, както се предполага? Не знам какъв ефект ще има новото начинание на властите, което премиерът Кирил Петков огласи преди дни - МВР да проверява всеки починал с COVID-19, който е бил ваксиниран или се е водил ваксиниран. Но няма ли опасност при това всеки починал от каквото и да е след ваксина да бъде обявен за фалшиво ваксиниран по действителни документи. Тежко им на ваксинаторите! Кой ще е в състояние да ги защити, с какви доказателства? А тези с изтекъл сертификат към кои ще бъдат причислени? Това предложение поражда повече въпроси, отколкото отговори може да даде.

Насажда ли се срам и вина?

Определено, а това вече намирихва на пропаганда. В такава ситуация наистина „всеки сам си преценя“, т.е. лутането продължава. Печели милиарди индустрията, произвеждаща ваксините, а съпротивата срещу поредните мерки и ограничения расте, защото очакваните ефекти ги няма. Да видим ще се окажат ли верни последните твърдения и на чужди, и на наши специове, че през 2022 г. ще дойде краят на пандемията, или ще ни се сервира нова изненада. И дали „целта на заниманието“ не е друга. Защото вирусът може и да си отиде някой ден, никога пандемията не е вечна. Но нормалността няма да се върне, защото май не е предвидено да се връща.

Тедрос Гебрейесус, генерален директор на СЗО

Този път не води към храма!

За „македонската“ кирилица, „руските писмена“ и заличената България

Велислава ДЪРЕВА

1.

Един руски документален филм възпали целокупното българско общество и предизвика международен скандал. „Една вяра, един език“ е заснет от телевизията на гр. Кемерово и на XXVI фестивал „Радонеж“ в Москва получи награда за най-добър филм на регионална телевизия. Фестивалът се провежда с благословението на руския патриарх Кирил и с подкрепата на правителството на Москва и Съюза на кинематографистите в РФ.

По Коледа филмът бе показан и на фестивала „Покров Богородичен“ в Скопие. Медиите в РСМ безпогрешно разчетеха „посланието“: „Според документарецот „Една вяра, един език“ татковината на словенската азбука е Македонија“...

Тъй стана тя...

Едни „документарци“ бродят напред-назад из „картата“ на кирилицата и православията - Русия, Гърция, Херсонес (Крим), Охрид, Украйна, Сърбия, Черна гора, но по никакъв - никакъв! - начин не се и доближават до България. Не се и докосват до България. България е като прокажена. България е прокудена от собствената си история и от своя величав принос в европейската и световната цивилизация.

Според „документарецот“ кирилицата е македонска, старобългарският език е македонски, православната вяра и свещените книги са македонски и от „македонските земи“ политнали те към славянските народи - да ги просвещават...

България няма нищо общо със св. Кирил, св. Методий, св. Климент, св. Наум, св. Горазд, св. Сава, св. Ангеларий; със св. Цар Борис I Покръстител и цар Симеон Велики; с Кирилицата и Православията; с книжовните школи в Преслав и Охрид; с Черноризец Храбър, Йоан Екзарх, Константин Преславски...

Като един „примкнувший к ним Шепилов“ България някак се присламчила към цялата тая работа.

Да благодарим коленопреклонно, че българите (бугарите!) не сме наречени диво и безпросветно татаро-монголско племе; че са ни спестени македонистките нелепици как св. св. Кирил и Методий избегали от Македония заради българските набези, пък св. Климент отишъл в Охрид, щото св. Цар Борис го изгони...

2.

Три са основните „послания“ на филма.

Първо „послание“.

„Кирил и Методий се установяват в Херсонес за цели две години. Не бързали да вървят към Хазарското царство, което и бездруго щяло да се разпадне. Не бързали, защото открили Евангелие и Псалтир, написани с руски писмена и на тези руски писмена се опирали те, за да създадат азбуката. Така в Херсонес св. св. Кирил и Методий поставили началото на Третия Рим, понеже открили едновременно мощите на св. Кли-

мент папа Римски и Евангелието, написано с руски писмена“...

NB! В Херсонес Светите братя не откриват никакви „руски писмена“ (този израз е повторен и потретен!), защото „руски писмена“ няма. Има руни, има превод на Библията на Вулфила на готски, има на сирийски, но „руски писмена“ няма. Историческата наука го е доказала хиляда пъти! „Документарците“ михоходом споменават Черноризец Храбър, тоя досадник, дето твърди, че преди Кирилицата славяните се опитвали да пишат „с черти и резки“, но зъб не обелва за „руските писмена“!

Идеята „Москва - Трети Рим“ се заражда след падането на Константинопол през 1453 г. под ятагана на Мехмед II Завоевателя. Пръв формулира идеята за Третия Рим руският монах Филотей в две свои послания от 1523-1524 г. Ерго - от пребиваването на св. св. Кирил и Методий в Херсонес до 1523 г. има 7 века! И никакъв Трети Рим не се мерже-лее на историческия хоризонт.

Второ „послание“.

„Св. Владимир ни донесе (на руснаците) православната вяра... В Херсонес идвали западни християни, известен е този проблем на България със западните християни... Но св. Владимир избира православията, защото може да прочете свещените истини на роден, разбираем език“.

NB! Първа в целия славянски свят просиява Българската православна църква - автономна от 870 г., автокефална от 927 г. Тя е сред първите пет най-древни църкви: след Константинопол, Александрия, Антиохия и Йерусалим. Св. Владимир приема православията през 988 г. - 125 години след св. Цар Борис I. За да прочете свещените книги на разбираем език, тези книги са дошли от някъде. Откъде? „Българският цар изпратил в Русия (Киевска Рус) учени йереи (свещеници) и книги“, пише в древноруската Йоакимовска летопис. Първият Киевски митрополит е българинът св. Михаил (988-991) - „мъж изключително учен и богобоязлив, същински българин“, който пристигнал в Киевска Рус „с четирима епископи и много свещеници, дякони и псалтове от българите“, и поставил епископите в Ростов, Новгород, Владимир и Белгород, казва летописецът. И още седми-на български архиереи светителстват в Русия в различните времена, и сред

Константин Преславски

Основите на манастира „Св. Наум“ в Охрид са положени през IX век...

тях блести св. Киприан, митрополит Киевски, Московски и на цяла Русия. Но „документарците“ не знаят това.

Трето „послание“.

„Македония е родина на славянската азбука. Тук, на брега на Охридското езеро е създадена кирилицата. Охрид е древната столица на България и Македония... В Охрид е създадена кирилската азбука! Тук е изобретена кирилицата, в манастира „Св. Пантелеймон“. Оттук се е разпространила и православната вяра! Оттук дойдоха в Русия първите книги... Благата вест, дошла в Русия от Македония, се връща в тези земи от Русия след хиляда години!“...

NB! Старобългарският е най-старият славянски език с писменост, която писменост - глаголицата, е създадена от св. св. Кирил и Методий в IX в. на основата на българския говор в Солун. А във Велики Преслав, който - каква изненада! - не се намира на Охридското езеро, учениците на Светите братя ще създадат кирилицата. И от старобългарския ще се родят през XVII-XVIII в. и литературните славянски езици, колкото и този факт да не харесва на някого.

Общият език на славяните в Средновековието е старобългарският - език на роден, всекидневен, книжовен, културен, литературен, богослужбен, литургичен, сакрален, свещен, державотворен.

Още в IX век св. св. Кирил и Методий превеждат Библията, защото всеки народ има върховното право да разговаря

с Бога на своя език. Други народи ще трябва да почакаят още столетия, та и те да се сподобият с това право. На френски Библията е преведена през XIII в., на английски и полски - през XIV в., на немски, унгарски и испански - през XVI в., на италиански - през XVII в.

Охрид е бил столица на България, но не и на Македония. Т.нар. „македонски земи“ са Първото българско царство. „Благата вест“ е отишла в Русия не от някъде другаде, а от България.

3.

„Документарецот“

е една камара от нелепости, фалшификации, провокации, измамни твърдения, стаени факти и премълчани истини: Великоморавската мисия е смърцафърцана; българската столица е „българският град Плиска“; на фона на „Азбучна молитва“ виждаме иконата на св. Наум (всяко българско дете знае, че авторът е Константин Преславски); и най-сетне - величавото внушение! - без Македония делото на Светите братя щяло да погине, а кирилицата е „македонска“, „изобретена“ в Охрид, на базата на несъществуващи „руски писмена“! Изобщо - кирилицата е руско-македонска направа...

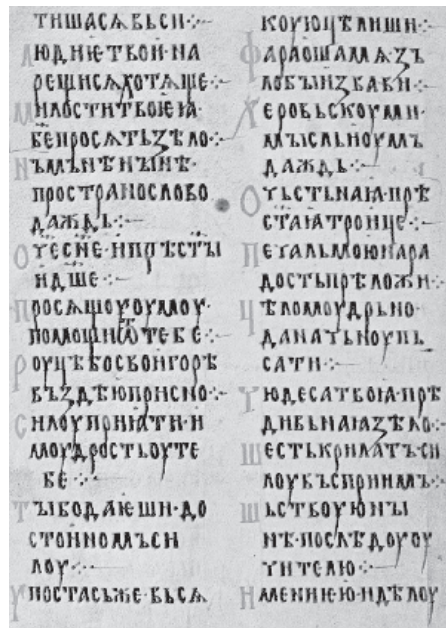
Това е рефренът!

Тази мешавица от измишльотини, произнесени задушевно и приповдигнато в кадър и зад кадър, издевателства над историческите факти 84 минути... Сценарист и режисьор е Елена Мироненко, нейни музикални и поетични съчинения звучат редом с православните песнопения и стиховете на Тютчев и Бунин...

4.

Няма такъв филм!

Има поредица от 8 тв предавания на религиозната програма „Дорога к храму“ с общо времетраене към 120 минути, снимани 2015-2018 г. Т.нар. филм е сглобка, сбироток от тези 8 предавания, докарани до 84 минути след монтаж - хем душмански, хем перфиден. Великоморавската мисия е посечена заради изречението, че учениците на св. св. Кирил и Методий намерили спасение в България. Изкльцкана е и срамежливата реплика за „огромната роля на България“. Даже изображението на св. Цар Борис I е изкльцкано все така далновидно! Със сигурност този път не води към Храма!

Азбучна молитва

Пак за „старите” пенсии

Господа, влизащите в огъня ви поздравяват!

Цветан НАНЬОВ

“Времето на обещанията свърши, предстоят делата”, заяви новият министър-председател при встъпването си в длъжност.

Започнаха делата. За съжаление, при проблема с пенсиите, те започнаха с една неистина и една несправедливост. Бяхме информирани, че от 25 декември пенсиите ще бъдат преизчислени с увеличаване тежестта на всяка година осигурителен стаж от 1,2 на 1,35. Допълнителна “яснота” внесе “калинка”, вероятно от НОИ, с публикуван в столичен седмичник шедьовър под рубриката “справочник”. Цитирам: “Преизчисляването на пенсиите ще се извърши, без да се променя доходът, от който е изчислена всяка една от тях, след което размерът ѝ ще се осъвремени, преизчисли и индексира съобразно нормативната уредба, дей-

стваща от датата на отпускането ѝ до 24 декември 2021 г. включително”. Край на цитата и минута скръб. Всяка професионална общност има своя терминология. Има я и в Кодекса за социалното осигуряване:

- индексация е периодично изменение на тежестта на отделен елемент от пенсионната формула, в случая - на стажа. Коэффициентът бе единица, увеличи се на 1,1, на 1,165, на 1,2, а сега на 1,35;

- осъвременяване е ежегодното увеличаване на пенсиите по т.нар. швейцарско правило;

- преизчисляване е определяне нов размер на пенсиите, изчислен от осигурителен доход, различен от този, от който са отпуснати първоначално.

Разбира се, всяко изменение в размера на дадена сума може да се нарече преизчисляване. Но когато с терминологията се спекулира, вероятно от гузна съвест, това звучи, да не бъде груб, неетично.

От погрома на пенсиите и

пенсионната система през 1999 г. досега пенсиите бяха преизчислени само един път - през 2008 г., при правителството на Сергей Станишев, от осигурителния доход за 2007 г. - 392,17 лв. Само за сведение, сега пенсиите се изчисляват от осигурителен доход 1150 лв. Неинтелигентният метод за отпускане на пенсиите от променяща се основа води до това, че при еднакъв стаж и индивидуален коефициент отпуснатата този месец пенсия е по-голяма от отпуснатата миналия месец и помалка от тази, която ще бъде отпусната следващия месец. Преизчислените през 2008 г. пенсии, въпреки индексации и осъвременявания, сега са половината на новоотпусканите. БСП даде идея за ново преизчисляване, но то не стана.

Освен това от идексирането бяха извадени годините, резултат от добавките за първа и втора категория труд. Не съвсем законно и съвсем несправедливо. Техните осигурителни внос-

ки са доста по-високи от вноските за трета категория. Наясно съм, че да споря по този въпрос с усмихнатия насреща либерализъм е безсмислено. Ще разкажа кратък епизод и нека читателите отсъдят.

В края на 50-те години на миналия век като млад инженер работех в металургичния завод “Ленин”, началник смяна в мартеновия цех. В тези години селските попове проявяваха учудваща активност. Всяка седмица поне две-три групи възрастни жени, начело с попа, посещаваха Рилския манастир. На връщане посещаваха тогавашната национална гордост - ДМЗ “Ленин”, и обезателно мартеновия цех. Още при влизането на площадката на пещите възгласът бе смес от “ох”, “ах” и “олеле”. От пещите фучеше огън. Железни чудовища с дълги хоботи висяха от тавана и се въртяха на сам-натам, търсейки чия глава да счупят. Завъртаха се, вземаха някакво корито, наподобяващо ковчег. Врата на пещта се

отваряше, избиваше дълъг пламък, чудовището вкарваше ковчеза вътре и изсипваше нещо. Долу, на нивото на земята, се отливаше стомана. Варяхме кипяща стомана. Върху пет или шест плочи бяха наредени по 36 форми за отливане на стоманата. Над всяка от тях на метър височина хвърчат огнени искри. Но изведнъж някакъв черни фигури с големи сини очи се навеждат, вземат нещо и... о, ужас, влизат в огъня, правят нещо, изскачат, пак вземат нещо, пак влизат... До мен се приближи една от жените и с глас, пълен с ужас, ме попита: “Сине, тия там долу на колко са осъдени?”. Мога да се обзаложа, че до края на годините си тя не е извършила нито един грях. Тя видя ада.

На тези, които още държат, че “неработените”, но отработени със здраве и кръв години, не подлежат на индексация, изпращам леко променения поздрав на гладиаторите: “Господа, влизащите в огъня ви поздравяват.”

Този път не води към храма!

От стр. 10

Накрая има благодарности за “благодарителната подкрепа и съдействие”. Сред заслужилите са: Ратомир Тодорович - генерален директор на ООД “Планум” (най-голямата строителна компания в Сърбия, специализирана в изграждането на военни летища, авиобази, магистрала, мостове, тунели); Кирил Петров (според Гугъл - директор на Държавния архив на РСМ до 2019 г., т.е. по време на снимачния период) и руското посолство в РСМ (първите благодарности са в осмото тв “парче”).

Във “филма” участва бившият руски посланик Олег Щербак. Според официалната страница на фестивала в Скопие “филмът” е финансиран от руското посолство в РСМ. Сергей Баздникин, сегашният руски посланик в РСМ, мълчи...

Прави чест на Елеонора Митрофанова, руския посланик в София, за светкавичната реакция, че този филм “не съответства на позицията на официалната руска историография” и е лишен от “историческа експертиза”. Остава въпросът каква е позицията на г-н Лавров!

5.

Из книгата на А.С. Князев

“Святыя равноапостолыне Кирилъ и Мефодий, просветители славянъ, и влияние ихъ подвиговъ на народное образование, какъ всего славянскаго мира вообще, такъ и России в частности”, издадена в 1866 г.:

“Враговете на Православието изгониха от Моравия ревностните ученици на св. Кирил и Мефодий... Божията премъдрост откри пред изгнаниците още благоприятна възможност да разгърнат своето дело. Преселвайки се от Моравия в България, където сякаш нарочно, за благоуспяването на техните Апостолски трудове Господ въздигна венценосните покровители на народното образование в лицето на благочестивите царе Борис и неговия син Симеон, наречен книголюбец, те с пълен успех продължиха да разпръскват Божията светлина над сла-

вянския свят...

Каквото е Кирило-Методиевска Моравия за разпространението на християнството в славянския свят, това е България за разпространение на просвещението... На кого, след Бога, Русия дължи своето величие и слава? Кой я научи на всичко истинно, добро, прекрасно и велико? Кой бяха тези учители, ако не учениците на св. Кирил и Мефодий? Гърците не изпратиха от Византия знатни учители да учат руснаците, защото руснаците не можеха да разберат гърците”...

Акад. Дмитрий Лихачов:

“Кирил и Мефодий съзнаваха, че техният труд ще принадлежи на цялото човечество. Те предвидяха значението на своето дело за бъдещето. В това е тяхното поразително величие... На основата на българския език те създадоха азбука и великолепен, тънък литературен език, способен да изразява най-сложните идеи. България даде на източните славяни висшия слой на езика, “полуса на духовността”, който им дава нравствена сила и способност да възвисяват мисълта, понятията, представите, емоциите... Българската писменост позволи на Русия не да започне да създава литература, а да я продължи и да я развива. Културата няма начална дата. Но началото на руската култура без съмнение е 988 г. (покръстването на Русия). Писмеността, която ни бе дадена от България - това е най-важното, което даде на Русия кръщението...”

Изпреварвайки другите славянски страни, България извърши велико дело, като присъедини и себе си, и другите славянски страни към общоевропейското развитие... Нейните интереси не затамняват целия останал свят, а, напротив, те представят и представляват целия този свят”...

Кирил, Патриарх Московски и на цяла Русия:

“Следвайки думите на нашия Господ Исус Христос - “Идете, научете всички народи” - светите Кирил и Мефодий се трудеха неуморно, за да получат нашите предци достъп на роден език до животелния извор, до непресъхващата съкровищ-

Покръстването на българите

ница на мъдростта - словото Божие. Подобно на верните и мъдри мироносици, Светата Българска Църква - най-древната сред славянските Църкви - повече от хиляда години води своя верен народ към Христа. Именно тази Църква изпрати в Киевска Рус духовенство, монаси, книжници заедно с богослужебни книги, станали първите свещени текстове, с които се запознава новопокръстен руски народ. Нито една национална култура не може да съществува без своя база, без основа. За нас това е източноправославната култура. Ние приехме от вас културно-генетичния код на братята Кирил и Мефодий”.

6.

За 11 века руската държава - държава! - не намери сили да каже “Благодарим на България, която ни даде азбуката и църквата, знанието и вярата”! Но Бог вижда!

Ревниви са империите. Докачливи са те, обидчиви в своята гордост и величие. Не допускат мисълта, че друг е направил нещо преди тях, за тях и главно - за света. Не го признават, щото им образува комплекс. Но Бог вижда!

Българските учени помнят как след 1944 г. по настояване на Москва е закрыта Кирило-методиевската комисия на БАН и е забранено създаването на Кирило-методиевски институт, и така - до 1971 г. Но Бог вижда!

България тачи, почита и чества св.св.

Кирил и Мефодий още от IX век. В Русия 24 май е официален празник от 1986 г. И колкото по-пищни и грандиозни са честванията в Русия, толкова по-малко се чува името на България... Напоследък не се и чува. Но Бог вижда!

Истината не прави никого по-слаб, нито по-малък, нито по-малко значим. Тя въздига всеки до мястото, което му е отредено от неговите собствени усилия и въпреки усилията на неговите зложелатели. Тя е като светило - ако я сригаш под миндера, ще ти подпали къщата. Защото Бог вижда!

7.

В своята книга А.С. Князев казва: “Руският народ не се бои от знанието и образованието, но от едно се бои - да не му дадат камък вместо хляб и змия вместо риба”... Никой народ не иска и не заслужава камък вместо хляб и змия вместо риба. Българският народ - също.

“Документарецот” не е просто посредствена, бездарна и безпросветна провакация, породена от глупост, престараване или обикновена подлост. Това е “творчески” израз на една недостойна, недалновидна и егоистична политика, от която не е последвало, няма и да последва нищо добро. За никого. На Балканите и не само. Тази политика и нейните превъплъщения сеят раздори и подхвърлят на православните народи камък вместо хляб и змия вместо риба.

Кому это выгодно?

Краят на Американската хегемония бе официално оповестен

Путин беляза началото на нова епоха, сменяща
досегашната, започната от Труман преди 74 години

■
Проф. Ивайло ГРУЕВ,
преподавател в Университета
в Отава, Канада

**“Империята се въздига
и спадат като корема на
Бог. Така Вселената диша”.**
Уес Нискер,
американски писател

**“Истината е, че краят на
американската ера настъпи
много по-рано”.**
Франсис Фукуяма

На 12 Март 1947 г. 33-тият президент на САЩ Хари Труман произнася 6-минутна реч пред Конгреса на САЩ, предавана на живо, в която обявява финансова помощ на правителствата на Турция и Гърция в размер на 400 милиона долара. Защо тази сама по себе си прозаична реч се оказва най-важната, определяща геополитическата траектория на XX век? Труман казва три особено важни изречения.

1) Великобритания се оказва изправена пред необходимостта да намали или ликвидира своите ангажименти в няколко части на света, включително в Гърция.

2) САЩ са единствената страна в състояние да окаже финансова помощ.

3) От този момент външната политика на САЩ е радикално трансформирана. Цитирам: “Свободните народи по света търсят от нас подкрепа за запазване на свободите си. Ако се колебаем в лидерството си, можем да застрашим мира в света - и със сигурност ще застрашим благосъстоянието на нашата собствена нация.”

Какво всъщност се опитва да каже Труман на света по един дипломатичен, но в същото време крайно недвусмислен, начин?

На езика на френския двор това би звучало по следния начин: Le Roi est mort! Vive le Roi! Буквално преведено, речта на Труман има едно фундаментално послание: Рах Britanica е мъртва! Да живее Рах America!

Безсмислено е да се анализира до каква степен тектоничният разрыв с империята, в която слънцето никога не

залязва - Рах Britanica, и раждането на Рах America са оказали влияние на световните геополитически процеси на XX век. Както е известно, американската глобална хегемония е неоспорим факт.

Но да се върнем на датата 17 декември 2021 г. Министерството на външните работи на РФ публикува два документа, които имат същото геополитическо значение за настоящия XXI век. С изключително директен тон Русия постави ултиматум на САЩ и на НАТО (разбирай отново САЩ), въпреки че Путин отхвърли подобна формулировка, буквално в прав текст предупреди: Ако не приемете нашите условия, “ние ще бъдем принудени да използваме военни и военно-технически средства”.

Очевидно, така не е при-

тингент и бази от страните на Средна и Източна Европа при запазване на военния паритет отпреди 1997 г. - преди Естония, Латвия, Литва, Полша, Чехия, Словакия, Словения, Хърватска, Румъния и България да бъдат приети за членове на НАТО;

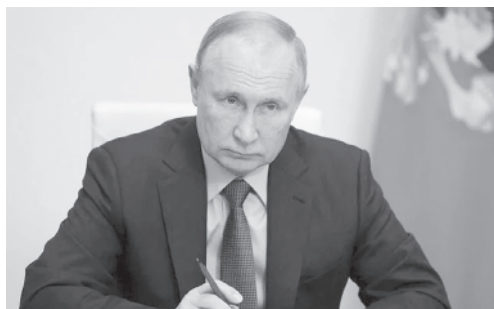
- Прекратяване на военните “учения” на НАТО или еквивалент (Обединеното кралство, САЩ) близо до руските граници;

- Корабите и самолетите на НАТО да поддържат определени разстояния от руските граници;

- Възстановяване на редовните разговори между военните;

- Елиминирание на ядрени оръжия със среден обseg в Европа.

Въпреки неизбежно последвалия шок във Вашингтон и в

ето да се говори на хегемон, още повече на глобалния хегемон, който след разпада на СССР триумфално обяви не само планетата за американска - т.нар. еднополюсен свят, но и самия XXI век за американски - “American Century”, базиран на известната доктрина “Проект за Нов Американски Век”.

**Какво всъщност
се случи на
17 декември 2021 г.?**

В този ден по същия начин, по който през 1947 г. бе оповестен на света краят на Британската империя, публично бе оповестен краят на Американската хегемония.

Какво имам предвид.

Предложенията на Русия в тези два документа са многобройни, но в резюме основните са следните:

- Прекратяване на разширяването на НАТО към руските граници;

- Оттегляне на поканата за НАТО за Украйна и Грузия от 2008 г.;

- Правно обвързваща гаранция, че в страни до Русия няма да бъдат разположени ударни системи, които биха могли да бъдат насочени към Москва;

- Изтегляне на американските и натовски военни кон-

НATO от ултимативния тон на руските мирни предложения, този път Русия реши да премине Рубикон и да диктува своите условия на колективния Запад - забележете, този път от позиция на силата. Преведен на общодостъпен език, смисълът на този ултиматум звучи така: можете да научите “кой е новият шериф в града” (език, разбираем за американците) по мирен начин, като се срещнете с външния министър г-н Лавров, или ще го научите по болезнения начин - както образно, макар и недвусмислено, вече се изрази влиятелен външнополитически анализатор, срещайки се с г-н Искандър, г-н Калибър, г-н Кинжал и г-н Циркон.

Не е ли подобна заплаха преувеличена? Отговорът по-скоро е не!

Според началника на Генералния щаб на въоръжените сили на Руската федерация и първи заместник-министър на отбраната ген. Валерий Герасимов в случай на отхвърляне на условията на предложения ултиматум

**„конфронтацията
няма да бъде вербална”**

Подобен тон би бил напълно немислим за Вашингтон, ако изключим времето на

Карибската криза (1962 г.), още по-малко от една “бензинова колонка”, както покойният сенатор Джон Маккейн окачестви Русия. Но този път, изглежда, Вашингтон е скло-

скоростта на новите руски хиперзвукови нападателни системи: Циркон - Мах 9 (9,800-11,025 км/ч или 3 км в секунда) и Авангард 20-27 Мах (30 000 км/час или 8,5 км в секунда).

Трябва да отбележим, че с новото поколение хиперзвукови системи не се изчерпват предизвикателствата, свързани с новата геополитическа реалност, с която Вашингтон би трябвало да се съобразява в този момент.

Както вече споменах, тук има и един особено значим, незаобиколим фактор -

**факторът
Поднебесната
(Китай)**

Дни преди публикуването на руските “ултиматуми” китайският президент Си Дзинпин качестви отношенията с Русия, използвайки особен енигматичен дипломатичен лексикон: “Ние (разбирай Русия и Китай) сме много повече от съюзници”, каквото и да означава това. А говорителят на външното министерство на Китай Жао Лиджуан окачестви отношенията между двете страни с израза “здрав като скала”.

В този смисъл САЩ ще трябва да отреагират на руския ултиматум, имайки предвид оста Москва-Пекин, тоест абсолютния кошмар на родителя на съвременната геополитика Халфорд Макиндер, според когото единствената пречка пред световна хегемония на “колективния Запад” е именно създаването на съюз на двата основни Евразийски колоса - Русия и Китай.

На 17 декември Русия официално обяви приключването на еднополюсния свят и на глобалната хегемония на САЩ.

Остава да видим как САЩ ще приемат новата геополитическа реалност.

Китайски туш, колаж и бронзови релефи от Иван Газдов представя столичният арт салон

Изложба на Иван Газдов - китайски туш, колаж и бронзови релефи, показва столичната галерия „Арте“ (ул. „Булдуча“ 31, до 18 януари) в своята експозиция „Ивановден в „Арте“, научи ДУМА от Гергана Борисова. Присъствено откриване не се предвижда, но предстои онлайн откриване-разговор с проф. Георги Каприев. Записът ще бъде публикуван във фейсбук страницата, ютюб канала и сайта на галерията.

“Когато диагностицирах Иван Газдов като адвокат на творението, не чаках да получа така пряко потвърждение. Газдов представя цикъл пейзажи. За мнозина изненада, за мен - не. Защото познавам “анотираните рисунки” от “Графичесвен” и съм внимавал в кавъркласик гра-

фикатурите.

Радикално новото е, че пейзажът застава на авансцена. И свидетелства за перманентния Газдов възторг от природата. Специфичен възторг. Усетът за фрагм-

ността на досяганото и деликатността на посягането са в непротворечив синхрон с базисното схващане на Газдов за “натура”.

Той е алергичен към визуалното възпроизвеждане на

природата. В предметно даденото има много страничен “шум”. Газдов рисува своите умни представи за природните феномени и така изобразява тяхната битийна форма. “Натурата” става “култура”: става съществена знакова система. Защото са знаци за форми обаче, те отвеждат към смислите, които не могат да бъдат срещнати в никаква конкретна ситуация. (...)

Пак за първи път тук Газдов представя и свои пластики. Неговият принцип “Малкото е много, простото е сложно” е демонстриран в тях с цялата си мощ. Женските портрети от четирите релефа влизат в хармоничен диалог с пейзажите. Така хармонично, както пейзажността не се нарушава от присъствието на живи същества, между които жаби, зайци и сови, кучета-риби, скали-гълъби или човешки фигури - на земята и в облаците. Никаква изненада. Погледнато трезво, пред нас са все негови проекции: автопортрети на самия него - на света Иван Газдов”, се казва в представянето на проф. Георги Каприев.

НАКРАТКО

„Големанов” е първото представление за годината в Русенския театър

СНИМКА ДТ “САВА ОГНЯНОВ”

Русенският театър възобновява своята дейност през новата година, програмата през януари включва три спектакъла, събити БТА. Първото представление ще бъде на 17 януари - “Големанов” от Ст. Л. Костов, със специалното участие на Христо Гърбов. Премиерата на “Образцов дом номер 6” ще се състои на 22 януари. Режисьор е Орлин Дяков, постановката е със специалното участие на Мая Бежанска и Филип Аврамов. Сценографията и костюмите са на Виолета Радкова, музиката - на Пламен Мирчев-Мирнона. Програмата до края на месеца включва и спектакъла “LOVID-19” по Анна Бужинска. Постановка и сценография - Евгения Явашева. Участват Йвайло Спасимиров и Кристиана Ценкова.

Археологически ценности на Лудогорието са показани в календар

Годишният календар за 2022 г. на Регионалния исторически музей в Разград представя движимите културни ценности на Лудогорието чрез снимки, събити пресаташето на културната институция Георги Тодоров.

СНИМКА РИМ - РАЗГРАД

На всяка от 12-те страници е показана по една археологическа ценност, датирана от средата на V хил. пр. Хр. до периода на късната античност - V век сл. Хр. Всички те се съхраняват във фонда на разградския музей. Находките с висока културна и научна стойност разкриват богатото културно-историческо наследство на Лудогорието - Земя на древни цивилизации. На главната страница е поместена снимка на Златния пегас - уникален артефакт от IV в. пр. Хр., намерен край исперхското село Вазово. Място в календара е отделено за бронзовата маска-шлем. Представени са също оброчна плочка-матрица с изображение на Кибела, стъклен съд и каменните калъпи за отливане на бронзови сечива. Идеята е чрез календара артефактите да достигнат до най-широк кръг от хора и да популяризират богатия исторически и научен фонд на музея. Календарът може да се купи чрез заявка на тел. 0887 833 923 или в Билетния център на музея. С него вече разполагат всички културни институти в Разград. По един екземпляр ще получат и музеи, организации и ведомства в страната, с които музееят си партнира, събити БТА.

Националният конкурс „Път към славата” очаква кандидати

СНИМКА АРТ ЦЕНТЪР “КЪРНОЛСКИ”

Записванията за десетото издание на Националния конкурс “Път към славата 2022” продължават до 30 януари, научи ДУМА от организаторите. За десета поредна година конкурсът, организиран от Арт център “Кърнолски” под патронажа на Янка Такева - председател на Синдиката на българските учители, с партньорството на Министерството на образованието и науката и съфинансиране от НФК, ще събере талантиливи деца и младежи от цялата страна.

Тази година конкурсът ще се проведе в почивните дни четири поредни седмици през март 2022 г. в Дома на културата “Средец”, НМУ “Любомир Пипков” и Руския културно-информационен център. Новите моменти в конкурса са номинация за “Звездата на Вана Костова” (песен от репертоара на Вана Костова); номинация за Танц Крор; Класическо пеене с международно участие. Благодарение на подкрепата от МОН и Програмата за закрила на деца с изявени дарби, и тази година, освен традиционните стипендии, които всяка година се връчват на солисти и група (3 - вокал, 3 - танц, и 3 - инструментал), са отпуснати още 6 стипендии за категория “Инструментал”.

Много отличия очакват участниците в конкурса - освен Гран при и I, II и III място, са подготвени покани за участие в международни конкурси в Италия, Испания, Полша, България, Румъния, Литва, Северна Македония, Сърбия, Швейцария и др.; награди от журито, от СБУ, от КНСБ; запис и мастеринг в “Karnolsky Project Studio” и др.

142 ключа към душата на Лев Толстой

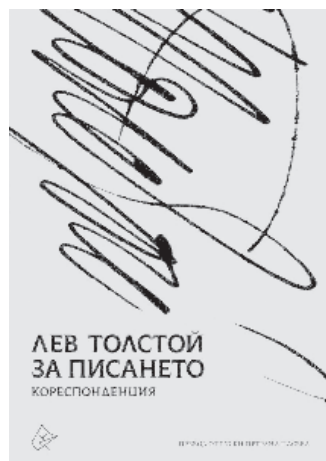
“Ваш най-покорен слуга Л. Н.” - така се подписва най-великият романист в световната литература няколко седмици преди да навърши 24 години. Без да заяви цялото си име и графската си титла, през юли 1852 г. той изпраща свой ръкопис до руското списание “Съвременник” и отбелязва: “...с нетърпение очаквам Вашата присъда. Тя или ще ме поощри да продължа с любимите си занимания, или ще ме принуди да изгоря всичко започнато.”

Отговорът на главния редактор Николай Некрасов - изтъкнат писател, поет и публицист, е благоприятен и “Детство” - дебютната повест на Толстой, е отпечатана в списанието, но в цензурирана версия и с променено име. Младият автор е недоволен от намесата и не скрива разочарованието си в последвалата кореспонденция. Преписката между двамата продължава шест години, после спира за цели шестнайсет и след това дълго прекъсване отново е подновена. Прави впечатление как постепенно се променя тонът между двамата, настроенията в писмата. Основната им тема обаче винаги е една и съща - литературата.

В 31-те тома с кореспонденция на Лев Толстой запазените писма до Некрасов са 34. Шестнайсет от тях излизат за първи път преведени на български език от Петрана

Пасева в сборника “За писането”, научи ДУМА от Елена Кръстева. Книгата е с логото на издателство “Лист” и включва 142 писма на гения, оставил на поколенията шедевровете “Война и мир”, “Ана Каренина”, “Възкресение”. Сред получателите им, освен Некрасов, са още двама изтъкнати имена на руската литературна мисъл - Тургенев, Фет, Бунин, Дружинин, Островски, Херцен, Горки, Боборикин... Публикувано е и едно писмо до композитора Салтиков-Шчедрин.

Сборникът с писма на Толстой е втората книга на “Лист” с кореспонденция на бележити автори, посветена на литературата, след сборника с писма на Чехов, излязъл през 2019 г. Корицата и дизайнът на книгата са на Костадин Кокаланов.

ДНЕС	ЧЕТВЪРТЪК	ПЕТЪК	СЪБОТА
			
ПРОМЕНЛИВО	ПРОМЕНЛИВО	ОБЛАЧНО С ДЪЖД	ОБЛАЧНО С ДЪЖД
МАКСИМАЛНИ	МАКСИМАЛНИ	МАКСИМАЛНИ	МАКСИМАЛНИ
17°C	17°C	10°C	10°C

www.duma.bg

ХОРОСКОП

ОВЕН

Успявате да запазите спокойствие. Ситуациите, в които попадате, не ви притесняват, справяте се.

21 март - 20 април

ВЕЗНИ

Не се колебайте дали да се заемете с организаторска работа, ще се справите много добре с всичко.

24 септември - 23 октомври

ТЕЛЕЦ

Изчистете мислите си от колебания, като приложите доказателства в подкрепа на идеите си.

21 април - 21 май

СКОРПИОН

Предстои ви сериозно предизвикателство в професионален план. Ще трябва да положите усилия.

24 октомври - 22 ноември

БЛИЗНАЦИ

Предложение за среща, разходка или друг вид разтоварване ще ви разпообрази. Не скупчайте.

22 май - 21 юни

СТРЕЛЕЦ

На работното място ще получите възможност за изява, ще вземате бързи и адекватни решения.

23 ноември - 21 декември

РАК

Предстоят ви изяви в сфери, които не са ваш приоритет. Те ще ви насочат към активност.

22 юни - 23 юли

КОЗИРОГ

Здравето ви ще се стабилизира, а проблемите в работата са минало. Поемете дълбоко въздух.

22 декември - 20 януари

ЛЪВ

Отделяйки внимание на детайлите, ще си осигурите предимства. Усилията ще имат резултат.

23 юли - 23 август

ВОДОЛЕЙ

Професионалните ви търсения ще се увенчават с успех. Пазете труда си от нездрав интерес.

21 януари - 19 февруари

ДЕВА

Внимавайте и си давай-те сметка какво и на кого говорите. Предпазливостта ще ви спаси.

24 август - 23 септември

РИБИ

Авторитетът ви ще нараства и мнозина ще се обръщат към вас. Бъдете тактични и съобразителни.

20 февруари - 20 март

БНТ 1

06.00 Златно сърце детски тв филм /3, последна серия/
06.55 Денят започва сутрешен блок с Христина Христова
09.00 По света и у нас
09.05 100% будни
11.00 Култура.БГ
12.00 По света и у нас
12.35 Новини на турски език
12.45 Телепазарен прозорец
13.00 Последният печели забавно-познавателно семейно куиз шоу/п/
14.00 Телепазарен прозорец
14.15 Задача с много неизвестни игрален филм /България, 1977г./
15.45 Телепазарен прозорец
16.00 Бързо, лесно, вкусно
16.30 Малки истории
16.40 Олтарите на България
17.00 Английският съсед тв филм /2 епизод/
18.00 По света и у нас
18.30 Още от деня коментарно предаване
19.00 Последният печели забавно-познавателно семейно куиз шоу
20.00 По света и у нас
20.45 Спортни новини
21.00 Любов на върха на пръстите игрален филм /Франция, 2012г./, режисьор Режис Роансар, в ролите: Ромен Дюри, Дебора Франсоа, Беренис Бежо и др.
23.00 По света и у нас
23.30 Весела Коледа, господин Лорънс игрален филм /копродукция, 1983г./, режисьор Нагиса Ошима, в ролите: Дейвид Бауи, Том Конти, Руичи Сакамото и др.(16)
01.30 100% будни /п/
03.20 Култура.БГ /п/
04.15 По света и у нас /п от 20:00 часа/

БСТВ

00.05 „Нашият следобед с БСТВ“ (п)
01.15 „Студио Икономика“ (п)
02.10 „За историята свобод-но“ (п)
03.05 „Общество и култура“ (п)
04.05 „Думата е ваша“ (п)
05.05 „Антидот“ (п)
05.40 „Нашият следобед с БСТВ“ (п)
06.50 Музикален антракт
07.20 „Антидот“ (п)
07.45 „Лява политика“ (п)
08.45 ТВ пазар
09.00 „Студио Икономика“ (п)
10.00 ТВ пазар
10.15 „Актуално от деня“ (п)
11.00 ТВ пазар
11.15 Музикален антракт
12.00 „Хубава си, татковино“
12.30 ТВ пазар
12.45 „За историята свобод-но“ (п)
13.45 ТВ пазар
14.00 „Нашият следобед с БСТВ“
15.10 ТВ пазар
15.30 Новини
16.00 „Антидот“
16.30 „Думата е ваша“ - открита линия
17.30 ТВ пазар
17.45 Музикален антракт
18.10 ТВ пазар
18.30 Новини - централна емисия
19.15 „Актуално от деня“
20.00 „За историята свобод-но“
21.00 „Студио Икономика“ (п)
22.00 Новини - централна емисия (п)
22.30 „Актуално от деня“ (п)
23.10 „За историята свобод-но“ (п)

Бtv

06.00 „Тази сутрин“ - информационно предаване с водещи Златимир Йочев и Биляна Гавазова
09.30 „Преди обед“ - токшоу с водещи Десислава Стоянова и Александър Кадиев
12.00 bTV Новините - обедна емисия
12.35 „Комичите и приятели“
13.30 „Стани богат“ /п./ - куиз шоу
14.30 „Шоуто на Николаос Цитиридис“ /п./
15.00 „Доктор Чудо“ - сериал, еп.61
16.00 Премиера: „Опасни улици“ - сериал, с.15
17.00 bTV Новините
17.30 „Лице в лице“ - публичностично предаване с водещ Цветанка Ризова
18.00 „Стани богат“ - куиз шоу
19.00 bTV Новините - централна емисия
20.05 Премиера: „Опасно изкушение“ - сериал, еп.110
21.30 Премиера: „Влад“ - сериал, с.3 еп.2
22.30 „Шоуто на Николаос Цитиридис“ - вечерно токшоу
23.00 bTV Новините - късна емисия
23.30 „Чък“ - сериал, с.2 еп.11
00.30 „Двама мъже и половина“ - сериал, с.11 еп.6
01.00 „Като на кино“ - предаване за кино
01.10 „Столичани в повече“ - сериал, с.4 еп.5
02.20 „Преди обед“ /п./ - токшоу
04.30 „Търговски център“ - сериал, с.15

7

05.00 Телеканал „Добро утро“
05.10 Приказка „Огън, вода и тръби от мед“ - игрален филм
05.40 „Зимен роман“ - игрален филм
07.00 Телеканал „Добро утро“
09.00 Новини
09.15 „Тримата дебелаци“ - игрален филм
11.00 Новини (сбс субтитри)
11.10 Клара Новикова
13.15 „Хайде да се оженим на Нова година!“ - шоу за търсене на партньор в живота
14.05 Премиера. „Познай мелодията 1991-2021“
14.50 „Дама-селянка“ - игрален филм
16.55 „Тази вечер“ - ток шоу
20.00 „Време“
20.20 „Казанова“ - телевизионен сериал, трета и четвърта серии
22.05 „Вечерен Ургант. Най-доброто“ - развлекателно-музикално ток-шоу
22.55 „Класикът“ - игрален филм
00.50 „Насаме с всички“
01.35 „Познай мелодията“
02.15 „Хайде да се оженим на Нова година!“ - шоу за търсене на партньор в живота
02.55 „Модна присъда“ - шоу за стил и актуални тенденции
04.15 „Зимен роман“ - игрален филм

СКРЪБНИ ВЕСТИ

СКРЪБНА ВЕСТ

ВНЕЗАПНО ПОЧИНА

НЕДЯЛКА ДОБРЕВА КОСТОВА

ЗАГУБИХМЕ:

ВETERAN OT BOЙНАТА, АКТИВЕН ОБЩЕСТВЕНИК, ГРИЖОВНА МАЙКА, БАБА, ЛЮБЯЩА ПРАБАБА, ПРИЯТЕЛ!

ТЯ БЕ С БУДЕН ДУХ, ТВОРЕЦ НА СЛОВOTO, СЪВРЕМЕНЕН БУДИТЕЛ!

ДО ПОСЛЕДНИЯ СИ ДЪХ БЕ НА ПОСТА СИ! ТЯ БЕ ИСТИНСКИ БОЕЦ!

С НЕЯ СИ ОТИВА ЕДНА ЕПОХА НА ЖЕРТВЕГОТОВНОСТ, ГЕРОИЗЪМ, ОБИЧ КЪМ ХОРАТА, СМЕЛОСТ И ПОЧТЕНОСТ!

СКЪРБИМ!

ДЪЛБОК ПОКЛОН ДО ЗЕМИ!

СЪБОЛЕЗНОВАНИЯ!

26.12.2021 г.
Г. ОРЯХОВИЦА

ОТ БЛИЗКИ И ПРИЯТЕЛИ
БАС И „ЧОВЕКОЛЮБИЕ“

ПРАВОСЛАВЕН КАЛЕНДАР

Поверията и традициите на Зимен Кръстовден

Християните отбелязват на 5 януари Зимен Кръстовден или Попова Коледа - това е денят преди Богоявление, Йордановден. Празникът е наричан още Водокръст, имен ден честват Кръстьо и Кръстина.

Според народните вярвания на 5 януари се пропъждат „мръсни дни“, които започват на 25 декември и свършват днес. Това са „некръстените“ дни, в които новороденият Исус Христос все още не е получил Светото Кръщение.

През деня в църквата се отслужва служба, по път кръщава водата, като в нея пуска кръст. После със светената вода и китка босилек свещеникът ръси къщата, за да изгони от нея лоши, нечисти сили и болести. Домакините слагат паричка в котлето със свещена вода. Утре - на Йордановден, по път хвърля кръста в река или водоем.

Смята се, че в нощта на Зим-

ния Кръстовден срещу Йордановден небето се отваря, но само праведните могат да го видят, а пожелаат ли си нещо - ще се сбъдне. Вярва се, че на този ден животните и птиците проговарят с човешки глас, а всички реки и потоци спират за миг, за да се пречистят и потекат отново.

Трапезата на Попова Коледа е

постна, на масата се слагат боб, зеле, сърми, плодове.

Според календара на Българската православна църква днес се почитат Св. мъченици Теопемт, епископ Никомидийски, и Теон. Св. преподобна Синклитикия. Св. преподобна Аполинария. Прави се Велик водосвет и се спазва строг пост.

□ В някои азиатски държави, сред които Южна Корея, когато се роди бебе, то се смята за навършило една година. С настъпването на Нова година възрастта на бебето се увеличава. Децата, родени на 31 декември, от 1 януари вече се водят за навършили две години.

- С какво се занимавате?
- Изпитател съм.
- И какво изпитвате?
- Затруднения...

НА ТОЗИ ДЕН СА РОДЕНИ

ВАНЯ КАСТРЕВА, началник на Регионалното управление на образованието в София-град
ДИМИТЪР ГЕНЧЕВ, историк, главен редактор на списание „Понеделник“
ИВАН ЧОЛАКОВ, треньор по баскетбол
МИЛЕНА АНДОНОВА, сценаристка и режисьорка
МИХАИЛ ГАНЕВ, световен шампион по борба, кмет на община Златарица
НИКОЛАЙ ПЕКАРЕВ, карикатурист
Ген.-лейт. ЦАНКО СТОЙКОВ, зам.-началник на отбраната
ЯНА АКИМОВА, трикратна шампионка на България по латино-американски танци

30% от хората тайно следят партньора си

Глобалното изследване е реализирано сред над 21 000 участници в 21 държави

30% от хората не виждат проблем в това да следят тайно партньора си, показва ново проучване. Глобалното изследване сред повече от 21 000 участници в 21 държави е поръчано по случай втората годишнина на Коалицията срещу преследваческия софтуер, съоснована от Kaspersky. Проучването е фокусирано върху отношението на индивидите към неприкосновеността на личния живот и цифровото преследване в интимните отношения. Така нареченият стalker софтуер (stalkerware) позволява на извършителя да следи дигитално друг човек чрез мобилно устройство без съгласието на жертвата.

Въпреки че мнозинството от анкетиранияте (70%) не смята, че е приемливо да се следи партньорът им без съгласие, за останалата част от хората това е допустимо при определени обстоятелства. Почти две трети (64%) от запитаните биха го направили при съмнения, че партньорът им изневерява; ако

е свързано с тяхната безопасност (63%) или при подозрение, че е замесен в престъпна дейност (50 на сто).

При разглеждане на географските различия се забелязва, че най-високо ниво на съгласие по отношение на наблюдението като цяло имат респондентите от Азиатско-тихоокеанския регион (24 на сто). В Европа (10%) и Северна и Южна Америка (8 на сто) по-малко хора намират това за приемливо.

Сталкер е софтуер за наблюдение, който обикновено се използва за шпиониране на партньора. Предлага се в търговската мрежа и лесно се инсталира на смартфона. Извършителят се нуждае само от физически достъп до телефона на жертвата си веднъж, за да активира преследващия софтуер. И, както показва този доклад, повечето хора се доверяват на интимния си партньор достатъчно, за да им дадат тази възможност в определен момент.

Проучването на Kaspersky за дигитал-

Достатъчно е извършителят да има само веднъж достъп до телефона на жертвата, за да активира преследващия софтуер

ното преследване във връзките, проведено онлайн от Sapio Research, показва, че 15 на сто от респондентите по света са били задължени от половинката си да инсталират приложение за наблюдение. За съжаление, 34% от посочилите този отговор също така вече са преживели насилие от страна на интимен партньор.

Скейтбордът помага на възрастните по-бързо да преодолеят депресията

Скейтбордът помага на хората на средна възраст по-бързо да преодолеят депресията, пише „Медикъл Експрес“. Движенията, които е необходимо да се правят при овладяването на подвижната дъска, допринасят за щастието и самочувствието, твърдят изследователи.

Оказва се, че скейтбордът дава достъп до определена общност и

предлага нова идентичност, различна от познатата до момента. Една от причините за това е свързана с факта, че мярката за успех в скейтборда е по-гъвкава в сравнение с другите спортове, и неуспехите се възприемат като част от активността.

Д-р Пол Конър от университета на Ексетър, Великобритания, е интервюирал 30 скейтбордисти на средна възраст и е

наблюдавал практикуването на спорта в Хонконг и Великобритания. Резултатите от проучването му са публикувани в книгата Lifestyle Sports and Identities. Според автора скейтбордът осигурява важно емоционално убежище за хората, които преживяват лични драми като разпадане на дългогодишни връзки, предизвикателства в кариерата и отношенията с децата.

СНИМКА БГНЕС

Мярката за успех в овладяването на скейтборда е по-гъвкава

Свободното време пречи на щастието

Свободното време може да попречи на усещането за щастие и дори да се отрази зле на психическото състояние, твърдят шведски изследователи пред Dagens Nyheter. Според проучването им не е сигурно, че животът ни ще стане по-добър, ако оставим всичко и правим само това, което искаме.

След множество анкети и експерименти специалистите установяват, че постепенното увеличаване на свободното време води до това, че човек се чувства добре, но тенденцията губи ефекта си, ако свободното време достигне два часа дневно.

Необходими са два часа на ден да правим това, което ни харесва, за да сме щастливи

ДУМА

Основател **Стефан Продев**

Издава „ДУМА прес“ ЕООД

Управител **Иван Пешев**

Първи зам. главен редактор
Нора Стоичкова
Зам. главни редактори
Георги Георгиев
ggeorgiev@duma.bg
Ина Михайлова
imihaylova@duma.bg
Таня Джаджева
tgeneva@duma.bg
Отговорен секретар
Ивайло Гиздов
igizdov@duma.bg

БЪЛГАРИЯ: Павлета Давидова - завеждащ отдел - 215; Аида Паникян - 218; Десислава Велева - 230; Ростислава Иванова - 233; Юлия Кулинска - 224
ИКОНОМИКА: Мая Калпачка-Йовановска - завеждащ отдел - 246; Евгени Гаврилов - 246
СВЯТ: Георги Христов - завеждащ отдел - 220; Таня Глухчева - 220
КУЛТУРА: Вилиана Семерджиева - завеждащ отдел - 240; Надежда Ушева - 240
ОБЩЕСТВО: Велиана Христова - завеждащ отдел - 238; Валентин Георгиев - 232; Ева Костова - 229
ЧЕТИВО: Альона Нейкова - завеждащ отдел - 239; Боян Бойчев - „Пегас“ - 244; Георги Гьлов - „Пардон“; Художник: Анатолий Станкулов
СПОРТ: Владимир Николов - завеждащ отдел - 245; Марин Милашки - 245
ЕЛЕКТРОННО ИЗДАНИЕ: Ралица Николова - завеждащ отдел - 207; Росица Костадинова
ФОТО: Емилия Костадинова - 206; Михаела Катеринска
НАБЛЮДАТЕЛ: Велислава Дърева

ГРАФИЧЕН ДИЗАЙН: Валентин Аргиров, Евгения Крушева, Петя Рогачева, Спаска Венева
РЕКЛАМИ И ОБЯВИ: Юлия Станкулова - 205; 0879326034; e-mail: reklama@duma.bg, obiavi@duma.bg
РАЗПРОСТРАНЕНИЕ: Румяна Кирилова - 203; Емил Михов - 216; abonament@duma.bg, „Български пощи“ ЕАД
ПРОИЗВОДСТВО: Владимир Тополски

Непоръчани материали може да не бъдат публикувани.

Ръкописи не се връщат. Използвани са и емисиите на БТА, „Фокус“, БГНЕС, БНР, Франс прес, интернет и др.

www.duma.bg

duma@duma.bg

Адрес на редакцията:
София - 1000,
ул. „Позитано“ 20А
Факс: 975 26 04,
автоматичен
номератор 97 05
+ вътрешен номер

Печат
ALLIANCE PRINT
София, жк. „Дружба“ 1,
ул. „Илия Бешков“ 3А

ВЕСТНИК „ДУМА“ Е НАСЛЕДНИК НА ТРАДИЦИИТЕ НА ВЕСТНИЦИТЕ
„РАБОТНИКЪ“, „РАБОТНИЧЕСКИ ВЕСТНИК“
И „РАБОТНИЧЕСКО ДЕЛО“

Рибите стрелец могат да броят

Италиански изследователи доказаха, че рибите стрелец са способни да броят. Специалистите са направили експеримент, в който водните представители на семейство лабиринтови ловят насекоми, като плюят определен брой водни струи, съобщава „Дейли мейл“. Екип от университета на Тренто е дресирал рибите стрелец в аквариум да избират три или шест точки върху екрани. Рибите продължавали да различават по-големия от по-малкия брой, когато им били предложени алтернативи.

СНИМКА LTSHEARS

Рибите стрелец обитават Австралия и Южна Азия

Италианци вадят 5 милиона евро за Кирил Десподов

Италианският елитен Емполи поиска българската звезда на Лудогорец Кирил Десподов. Деветият в Серия А и "орлите" водят преговори за Футболист №1 на България за 2018 г., твърди в "Газета дело Спорт". В клуба от Ботуша усилено търсят креативен атакуващ играч с усет към гола. Десподов бе продаден от ЦСКА на Каляри за 4 милио-

на евро, а после бе откупен от Лудогорец на половината от тази сума. В Емполи били впечатлени от нарасналата класа на Десподов и били готови да извадят исканите от

Лудогорец 5 милиона евро. Трансферната сума отказа втородивизионните Монца, Лече и Бреша, които също проявяваха интерес към звездата на шампионите.

От началото на сезона Десподов има 29 мача с 9 гола и 12 асистенции във всички турнири. Той е лидер и в националния отбор на България.

Изпълнителният директор на Левски Иво Ивков (вляво) представя бразилското попълнение Уелтън

Левски подписа договор с нападения Уелтън Фелипе Парагуа де Мело. Контрактът с атакуващия футболист, известен у нас като Велтон, е за 3 години. Той идва от бразилския Ботафого-ПБ, като през последния сезон има 21 мача, 5 гола и 1 асистенция.

Уелтън стартира кариерата си в Маринга, а след това преминава и през Пираичаба. Нападателят е вторият играч, който идва в Левски от Ботафого-ПБ, след левия бек Вандерсон де Фрейташ Соареш - Цунами.

"Левски приветства с добре дошъл на "Герена" Уелтън и му пожелава

много голове и щастливи мигове със синята фланелка", съобщиха от "Тодорини кукли".

В същото време в Левски бе върнат легендарният защитник Елин Топузаков. Бившият капитан и бивш временен наставник на "сините" поема отбора до 19 години от академията. Топчо заменя Димитър Телкийски, който вече е част от тренировъския щаб на Станимир Стоилов. Топузаков бе временен треньор на столичани през есента на 2016 г., когато замени избягалия във Виетнам Люпо Петрович, но малко след старта на пролетния дял на

шампионата бе уволнен.

Оказа се, че има и напрежение на "Герена", защото шефът Наско Сираков кара близнаците Борислав и Радослав Цоневи да си намалят заплатите не с по 2000 лв., а с по 50%. На този етап благоевградчаните се дърпат и са заплашени с изваждане от първия отбор. Отборът тръгва за Турция днес, но има вероятност Цоневи да не се качат на самолета.

Бившият капитан Иван Горанов пък не бил доволен от привличането на Цунами, който ще го конкурира на поста, и също бил готов да си тръгне от "Герена".

Левски взе втори бразилец

Елин Топузаков се завърна на „Герена“

Гришо започна годината с победа

Григор Димитров (№28 в света) започна новия сезон с победа. На старта на АТП 250 турнира в Мелбърн най-добрият ни тенисист и неговият приятел Давид Гофен (Бел, №39) обърнаха нидерландците Ботик ван де Зандсхулп и Матве Миделкооп с 2:6, 6:3, 10-6. На 1/8-финалите българо-белгийското дуо очаква №6 в схемата Александър Недовесов (Каз) и Айсам Ул Хак Куреши (Пак).

Димитров и Гофен започнаха лошо и загубиха откриващата част след два пробива за "лалетата". Във втория сет

обаче Григор и Давид дочакаха своя момент и след брейк в осмия гейм вкараха двубоя в шампионски тайбрек. В него те дръпнаха с 6:2 т., но после нидерландците ги доближиха до 6:7. След това обаче Гришо и Гофен взеха три поредни разигравания и затвориха мача.

На сингъл Димитров очаква Факундо Банис (Арж, №76), който на старта сломи бившия №1 в света Анди Мъри (Вбр, №134 в момента) с 6:3, 5:7, 6:3 за 2,37 ч. До момента Димитров и 31-годишният Банис не са се срещали.

Пуснаха Джокович да играе на „Аустрелиън Оупън“

Властите в Австралия направиха изключение и пуснаха Новак Джокович да защитава титлата си на първия за годината турнир от Големия шлем.

Световният №1 бе застрашен да пропусне надпреварата, защото не е ваксиниран про-

тив КОВИД-19 и отказва да го направи. Сърбинът обаче ще влезе в страната с "медицинско изключение". "Решенията са взети от независими медицински експерти и на всеки кандидат е отделено дължимото внимание", обяви турнирният директор

Крейг Тийли. Причината Ноле да бъде допуснат може да бъде възпалително сърдечно заболяване или друго остро здравословно състояние, което не позволява ваксиниране. На този етап не е ясно дали Ноле изобщо има здравословен проблем.

Бургас и Варна приемат Евроволей 2023

"Арена Бургас" и ДКС във Варна ще са домакини на двубоите от предварителните групи на Евроволей 2023 за мъже, събщи президентът на волейболната ни федерация Любомир Ганев. България ще приеме еврофорума отново заедно с Италия. Двете страни бяха съдомакини на Евроволей 2015 и на Мон-

диал 2018. "Вече подписахме договор с Европейската конфедерация по волейбол и Бургас и Варна ще са нашите градове домакини на Евроволей 2023 за мъже", заяви Ганев пред Нова Нюз. "Арена Бургас" обаче няма Акт 16, а строежът ѝ "гълтна" почти двойно повече от предвидените средства.

ГЛЕДАЙТЕ

ФУТБОЛ
ПО ДИЕМА СПОРТ
21.45 Челси - Тотнъм

ПО БТВ ЕКШЪН
20.30 Линарес - Барселона
22.30 Алкояно - Реал М

ПО РИНГ
17.00 Леганес - Реал С
19.00 Картахена - Валенсия
21.00 Вальядолид - Бетис

ПО БНТ 3
СКИ
16.25 и 19.35 СК в Загреб (слалом, мъже)

ПО МАКС СПОРТ 1
ТЕНИС
8.30 АТП Къп (Сърбия - Испания)
1.00 АТП Къп (Русия - Италия)

ПО МАКС СПОРТ 3
8.30 АТП Къп (Гърция - Грузия)
1.00 АТП Къп (Великобритания - САЩ)

ПО МАКС СПОРТ 2
БАСКЕТБОЛ
19.00 Левски - Рилски спортист

ПО ДИЕМА СПОРТ 3
2.30 Далас - Голдън Стейт

ПО ЕВРОСПОРТ 1
СКИ-СКОКОВЕ
14.30 "Четири шанца" в Бишофсхофен

НАКРАТКО

Славия взе сина на Бакеро

Испанецът Йон Бакеро е единственото ново попълнение на Славия през зимната пауза досега, обяви президентът на "белите" Венцеслав Стефанов. 25-годишният нападател е син на бившия капитан на Барселона Хосе Мари Бакеро. Играл е предимно зад океана за ФК Торонто, Финикс Райзинг, Чикаго Файър и Каролина Динамо. Очаква се Бакеро да пристигне до 10 януари, когато "белите" започват подготовка.

Локо Сф привлече играч на Лудогорец

Димитър Митков позира с екипа на Локо Сф

Локо Сф привлече нападения Димитър Митков. Офанзивният футболист идва в "Надежда" от Лудогорец. Двамата клуба са се разбрали за трансферните права, а 21-годишният футболист подписа с "железничарите" за 2,5 години. През есента Митков бе част от дубъла на разградчани, но успя да запише и няколко минути в Лига Европа. За Лудогорец-2 има 5 гола в 12 мача през есенния сезон. Преди година тарапът бе под наем в ЦСКА 1948, но не успя да се наложи в състава и се върна в Лудогорец.